

Dolsk, 2012

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY DOLSK**

Z naniesionymi poprawkami uwzględniającymi stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu przedstawione w piśmie WOO-III.410.649.2012.WM z dnia 12.11.2012 r.

Pracownia Urbanistyczna

Boduszewo 38i

60-095 Murowana Goślina

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY.....	4
2. METODA OPRACOWANIA.....	5
3. GŁÓWNE CELE PROGNOZY ORAZ POWIĄZANIE JEJ Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	7
4. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	8
5. ANALIZA I OCENA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBSZARU ZMIANY STUDIUM I JEGO OTOCZENIA.....	16
5.1. Położenie regionalne.....	16
5.2. Rzeźba terenu.....	16
5.3. Surowce mineralne.....	18
5.4. Warunki wodne.....	18
5.5. Klimat.....	20
5.6. Wiatry.....	21
5.7. Gleby.....	23
5.8. Szata roślinna.....	23
5.9. Świat zwierzęcy.....	24
5.10. Ogólna ocena stanu środowiska.....	24
6. ANALIZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM.....	29
7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	32
8. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	32
9. PRZEDMIOT OPRACOWANIA W ODNIESIENIU DO CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM.....	33
10. ANALIZA I OCENA SKUTKÓW REALIZACJI ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO.....	33
10.1. Przedmiot i cel ochrony obszaru Natura 2000.....	39
10.2. Różnorodność biologiczna.....	40
10.3. Ludzie.....	41
10.4. Zwierzęta.....	42
10.5. Woda.....	46
10.6. Powietrze.....	47
10.7. Powierzchnia ziemi.....	48
10.8. Krajobraz.....	49
10.9. Klimat.....	49
10.10. Zasoby naturalne.....	49
10.11. Zabytki.....	50
10.12. Dobra materialne.....	50

10.13. Hałas.....	50
10.14. Pola elektromagnetyczne.....	51
10.15. Ujęcie syntetyczne wpływu opracowywanego dokumentu na środowisko	52
10.16. Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych.....	54
11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA.....	55
12. INFORMACJE O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	56
13. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE.....	56
14. PODSUMOWANIE - STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	57
15. ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE.....	63
16. UZGODNIENIA STOPNIA SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY.....	65

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk sporządzono na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami) oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 poz. 647). Zakres prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo WOO-III.411.290.2012.MW z dnia 14.08.2012 r.) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Śremie (pismo ON.NS-72-66/12 z lipca 2012 r.). Uzgodnienia o których mowa powyżej zostały załączone do niniejszego opracowania.

Ponadto sporządzając prognozę oparto się na:

- ustawie z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska - tekst jednolity (Dz. U. nr 25/2008, poz. 150 z późniejszymi zmianami);
- ustawie z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - tekst jednolity (Dz. U. nr 151/2009, poz. 1220 z późniejszymi zmianami);
- ustawie z 28 września 1991 r. o lasach - tekst jednolity (Dz. U. nr 12/2011, poz. 59 z późniejszymi zmianami);
- ustawie z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych - tekst jednolity (Dz. U. nr 121/2004, poz. 1266 z późniejszymi zmianami);
- ustawie z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane - tekst jednolity (Dz. U. nr 243/2010, poz. 1623 z późniejszymi zmianami);
- ustawie z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne - tekst jednolity (Dz. U. z 2012 r., poz. 145);
- ustawie z 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 152, poz. 897);

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 r., w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z 3 marca 2008 r., w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. nr 47, poz. 281);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120, poz. 826);
- rozporządzeniu Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. nr 213, poz. 1397);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. nr 237, poz. 1419);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. nr 25, poz. 133);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 sierpnia 2012 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2012 r., poz. 1041);
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami);
- uchwale Nr XXII/155/12 Rady Miasta Gminy Dolsk z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk.

2. METODA OPRACOWANIA

Sporządzając prognozę oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zwaną dalej „prognozą” oparto się na analizie ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk dotyczących 18 obszarów będących przedmiotem zmiany (nie

terenu całej gminy) oraz wizji terenowej i analizie dostępnych materiałów wyszczególnionych poniżej.

- Ocena oddziaływania na środowisko jako narzędzie planowania przestrzennego w ekorozwoju - A. Starzewska-Sikorska - Wyd. EiŚ -1994;
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2007 - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2008;
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2008 - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2009;
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2009 - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2010;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2010 - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2011;
- Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w latach 2009-2011", Etap III, zadanie nr 6 - Raport Ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu wg danych z monitoringu operacyjnego w 2009 r.; Warszawa, lipiec 2010;
- Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego, P. Wylegała, S. Kuźniak, P. Dolata, Poznań 2008;
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, Poznań 2008;
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krobia”;
- Mapa ewidencyjna, skala 1: 5000;
- Mapa sytuacyjno - wysokościowa, skala 1: 2000;
- Mapa topograficzna w skali 1:10 000;
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000;
- Strona internetowa Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska <http://www.gdos.gov.pl/>;

- Strona internetowa Regionalnej Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, www.poznan.rdos.gov.pl;
- Strona internetowa Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000, www.natura2000.mos.gov.pl/natura2000;
- Strona internetowa Wojewódzkiego Biura Planowania Przestrzennego w Poznaniu <http://www.wbpp.poznan.pl/opracowania/Ptaki/Ptaki.html>
- Strona internetowa Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, www.poznan.pios.gov.pl;
- Strona internetowa Urzędu Miast i Gminy Dolsk, <http://dolsk.pl/>;
- Strona internetowa www.zumi.pl;
- Dokumentacja fotograficzna - wizja terenowa.

Na podstawie wyżej opisanych analiz i przeglądu wymienionych materiałów, w opracowanej prognozie określono:

- Analizę ustaleń zmiany studium,
- Ocenę ustaleń zmiany studium.

3. GŁÓWNE CELE PROGNOZY ORAZ POWIĄZANIE JEJ Z INNYMI DOKUMENTAMI

Głównym celem prognozy jest dokonanie analizy zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk na środowisko przyrodnicze poprzez ocenę ustaleń zmiany studium.

Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnione zostaną następujące dokumenty:

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk oraz prognoza oddziaływania na środowisko zostały powiązane z następującymi dokumentami:

- Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych, Warszawa, grudzień 2003 r. wraz z Aktualizacją krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, Warszawa, 1 lutego 2011,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, zatwierdzonego Uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr XLII/628/2001 z dnia 26.11.2001 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2002 r. Nr 35 poz.

1052) a zmieniony uchwałą nr XLVI/690/10 z dnia 26 kwietnia 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego,

- Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 przyjęty uchwałą Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. (M. P. Nr 101, poz. 1183),
- Gmina Dolsk - Program ochrony Środowiska na lata 2011-2013 z perspektywą do 2016 r. - Aktualizacja, Leszno 2011 r.,
- Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Dolsk - Uchwała Nr XXXVII/223/06 Rady Miasta i Gminy Dolsk z dnia 24 czerwca 2006 roku w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Dolsk,
- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016, Warszawa 2008,

które określają pewne aspekty m. in. ochrony środowiska na terenie gminy.

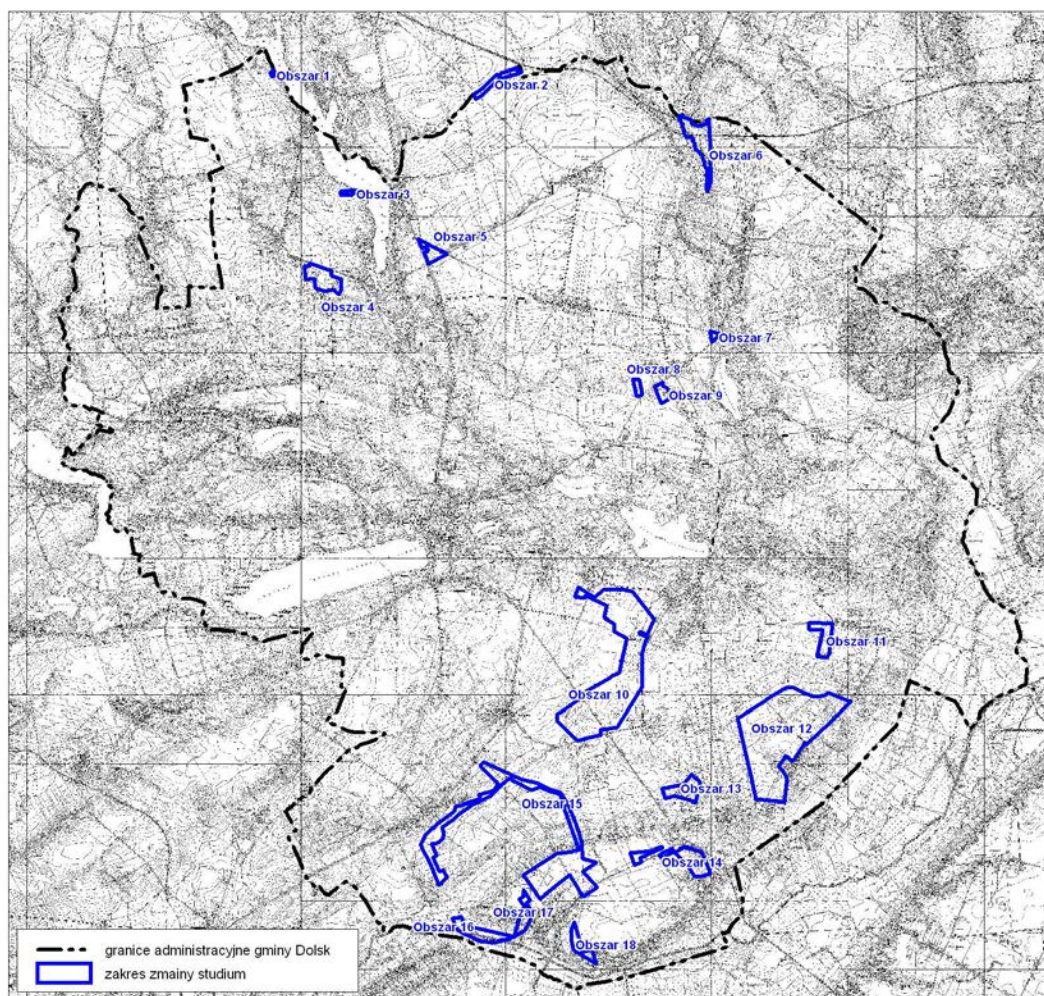
4. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem niniejszej prognozy są ustalenia zawarte w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk, która obejmuje tereny znajdujące się na obszarach zurbanizowanych takich miejscowości jak: Drzonek, Nowieczek, Międzychód, Lipówka oraz niezurbanizowane tereny otwarte położone w rejonie następujących miejscowości: Małachowo, Mszczyszyn, Brzeźnica, Rusocin.

Ze względu na liczbę obszarów będących przedmiotem zmiany studium na potrzeby niniejszego opracowania posługiwać się należy numeracją obszarów opracowania zgodnie z mapką zamieszczoną poniżej.

Opracowaniem objętych jest łącznie około 457 hektarów. Pod względem wielkości terenu największymi obszarami są: obszar 12 (136 ha), obszar 10 (126 ha), obszar 15 (79 ha). Spośród analizowanych terenów trzy tereny posiadają powierzchnię poniżej 2 hektarów (obszar 1, 3 i 7).

Rycina 1. Rozmieszczenie obszarów będących przedmiotem opracowania na terenie gminy Dolsk

„Obszar 1” obejmuje działki ewidencyjne nr 19/3, 19/4, 19/5, 19/6 położone w obrębie ewidencyjnym Międzychód o powierzchni około 0,42 hektara. Teren ten położony jest w północnej części gminy bezpośrednio przy linii brzegowej Jeziora Grzymisławskiego. Teren ten znajduje się w otoczeniu terenów rolniczych, a od strony wschodniej graniczy bezpośrednio z ww. jeziorem. Obecnie na terenie tym zlokalizowane są obiekty związane z zabudową rekreacyjno - letniskową. W opracowanym dokumencie teren został przeznaczony pod zabudowę letniskową.

„Obszar 1”

„Obszar 2” to teren o powierzchni około 5,22 hektara położony w północnej części gminy, przy granicy z gminą Śrem. Teren ten znajduje się w otoczeniu gruntów upraw polowych, graniczy z drogą gminną (od północy) oraz dwoma terenami zabudowy zagrodowej. W opracowanym dokumencie teren został przeznaczony pod uprawy polowe - użytkowanie rolnicze.

„Obszar 2”

„Obszar 3” obejmuje działkę ewidencyjną nr 28/9 położoną w obrębie ewidencyjnym Międzychód o powierzchni około 1,50 hektara. Teren ten położony jest w północnej części gminy bezpośrednio przy linii brzegowej Jeziora Grzymisławskiego. Omawiana działka znajduje się w otoczeniu terenów rolniczych, a od strony wschodniej graniczy bezpośrednio z ww. jeziorem. Obecnie teren ten użytkowany jest rolniczo. W opracowanym dokumencie teren został przeznaczony pod zabudowę letniskową.

„Obszar 3”

„Obszar 4” obejmuje działki ewidencyjne nr 43/11, 43/13, 44/3, 44/4, 45/3, 45/4, 46/1 i 173/5 położone w obrębie ewidencyjnym Międzychód o powierzchni około 13,96 hektara. Teren ten położony jest przy drodze publicznej i graniczy od strony południowej, wschodniej i północnej z terenami upraw polowych, a od strony zachodniej z zabudową zagrodową. Aktualnie teren użytkowany jest rolniczo, a w jego zachodniej części znajdują się zakrzewienia i zadrzewienia. W opracowanym dokumencie teren ten przeznaczono pod zabudowę usługową.

„Obszar 4”

„Obszar 5” obejmuje działkę ewidencyjną nr 257 i część działki nr 258 położone w obrębie ewidencyjnym Drzonek o powierzchni około 5,63 hektara. Teren ten położony jest w północnej części gminy, w otoczeniu dróg: wojewódzkiej, powiatowej i gminnej. W omawiany obszar od strony zachodniej wciną się zabudowa zagrodowa. Aktualnie teren ten użytkowany jest rolniczo. Przebiega przez niego gazociąg wysokiego ciśnienia. W opracowanym dokumencie teren ten przeznaczono pod uprawy polowe - użytkowanie rolnicze.

„Obszar 5”

„Obszar 6” to teren o powierzchni około 17,64 hektara. Położony jest w północnej części gminy, przy granicy z gminą Śrem. Teren ten znajduje się w otoczeniu gruntów upraw polowych, od północy graniczy z drogą oraz zabudowaniami zagrodowymi. Z pozostałych stron omawiany obszar graniczy z terenami upraw rolnych oraz lasów. W opracowanym dokumencie teren został przeznaczony pod uprawy polowe - użytkowanie rolnicze.

„Obszar 6”

„Obszar 7” obejmuje działkę ewidencyjną nr 14/2 położoną w obrębie ewidencyjnym Nowieczek o powierzchni około 1,22 hektara. Teren ten położony jest w północno - wschodniej części gminy Dolsk. Omawiany obszar znajduje się w rozwidleniu dwóch dróg (gminnej i powiatowej), a od strony zachodniej

graniczy z terenami upraw rolniczych. Obecnie omawiana działka użytkowany jest rolniczo. Przez działkę tą przebiega w jej południowej części gazociąg wysokiego ciśnienia. W opracowanym dokumencie teren ten przeznaczono pod zabudowę mieszkaniową.

„Obszar 7”

„Obszar 8” obejmuje działkę ewidencyjną nr 12 położoną w obrębie ewidencyjnym Nowieczek o powierzchni około 2,21 hektara. Teren ten położony jest w północno - wschodniej części gminy Dolsk, przy drodze gminnej. Omawiany obszar znajduje się w otoczeniu terenów rolniczych. Obecnie użytkowany jest rolniczo. Przez działkę tą przebiega gazociąg przesyłowy wysokiego ciśnienia. W opracowanym dokumencie teren ten przeznaczono pod zabudowę mieszkaniową oraz wyznaczono tereny upraw polowych - użytkowanie rolnicze.

„Obszar 8”

„Obszar 9” obejmuje działkę ewidencyjną nr 32/1 położoną w obrębie ewidencyjnym Nowieczek o powierzchni około 4,23 hektara. Teren ten położony jest w północno - wschodniej części gminy Dolsk, przy drodze gminnej. Omawiany obszar znajduje się w otoczeniu terenów rolniczych. Obecnie użytkowany jest rolniczo. Na działce tej znajduje się budynek mieszkalny oraz skupisko zadrzewień w południowej części działki. W opracowanym dokumencie teren ten przeznaczono pod zabudowę mieszkaniową oraz wyznaczono tereny upraw polowych - użytkowanie rolnicze.

„Obszar 9”

„Obszar 10” obejmuje fragment gminy Dolsk o powierzchni około 126 hektara położony pomiędzy miejscowościami Księginki, Pokrzywnica i Ostrowieczno. Teren ten obecnie użytkowany jest rolniczo. Ponadto znajdują się na nim tereny dróg publicznych oraz przebiegają linie energetyczne średniego napięcia. W opracowanym dokumencie teren ten przeznaczono pod uprawy polowe - użytkowanie rolnicze. Na znacznej części tego obszaru wyznaczono strefę ochronną elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW oraz występowania ich znaczącego oddziaływania na środowisko. Utrzymano też istniejące drogi oraz ciek wodny.

„Obszar 10”

„Obszar 11” obejmuje działki ewidencyjne nr 136/3, 138, 139, 140 i 141 położone w obrębie ewidencyjnym Lipówka o powierzchni około 9,61 hektara. Teren ten położony jest w południowo - wschodniej części gminy Dolsk, przy drodze powiatowej. Omawiany obszar znajduje się w otoczeniu terenów rolniczych. Graniczy od strony zachodniej i północnej z terenami upraw polowych, od południa z lasem i terenem upraw polowych, od zachodu z zabudową zagrodową i uprawami rolniczymi. Obecnie teren ten użytkowany jest rolniczo. W opracowanym dokumencie teren ten przeznaczono pod zabudowę mieszkaniową oraz obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.

„Obszar 11”

„Obszar 12” obejmuje fragment gminy Dolsk o powierzchni około 136,72 hektara położony w południowo - wschodniej części gminy, na północ i zachód od miejscowości Brześnica. Teren ten obecnie użytkowany jest rolniczo. Przebiega przez ten teren droga polna. W opracowanym dokumencie teren ten przeznaczono pod uprawy polowe - użytkowanie rolnicze oraz wyznaczono tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Ponadto na omawianym terenie wyznaczono strefę ochronną elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW oraz występowania ich znaczącego oddziaływania na środowisko.

„Obszar 12”

„Obszar 13” obejmuje działki nr ewidencyjny nr 82, 83, 84,85/1, 85/2 i 86 położone w obrębie ewidencyjnym Mszczyczyn o powierzchni około 11,79 hektara, które położone są w południowej części gminy, niedaleko drogi wojewódzkiej nr 437. Omawiany obszar znajduje się w otoczeniu terenów upraw polowych oraz lasów. Część obszaru stanowią grunty będące pozostałością po powierzchniowej eksploatacji kopalin (żwirownia), które zostały zrekultywowane w kierunku wodnym. Aktualnie na terenie tym znajduje się zbiornik wodny (pozostałość po eksploatacji żwiru), tereny zakrzewień

i zadrzewień oraz użytki rolne. W opracowanym dokumencie teren przeznaczono pod usługi.

„Obszar 13”

„Obszar 14” obejmuje fragment gminy Dolsk o powierzchni około 13,772 hektara położony w południowej części gminy, na południowy - wschód od przysiółka Grajewo. Teren ten obecnie użytkowany jest rolniczo. W opracowanym dokumencie teren ten przeznaczono pod uprawy polowe - użytkowanie rolnicze

„Obszar 14”

„Obszar 15” obejmuje fragment gminy Dolsk o powierzchni około 79 hektarów położony pomiędzy miejscowościami Małachowo i Mszczyczyn. Teren ten obecnie użytkowany jest rolniczo. Ponadto znajdują się na nim tereny dróg oraz przebiegają linie energetyczne średniego napięcia. W opracowanym dokumencie teren ten przeznaczono pod uprawy polowe - użytkowanie rolnicze. Utrzymano też istniejące drogi oraz ciek wodny.

„Obszar 15”

„Obszar 16” i „Obszar 17” obejmuje fragment gminy Dolsk o powierzchni około 11,65 i 7,42 hektara położony na

południowy - zachód od miejscowości Mszczyszyn. Tereny te obecnie są użytkowane rolniczo, przez „obszar 16” przepływa Kanał Obry. W opracowanym dokumencie omawiane obszary przeznaczono pod uprawy polowe, a także utrzymano istniejące ciek i drogi.

„Obszar 16” i „Obszar 17”

„Obszar 18” obejmuje południowy fragment gminy Dolsk o powierzchni około 6,14 hektara położony na południe od miejscowości Mszczyszyn. Teren ten obecnie użytkowany jest rolniczo taką funkcję określono w opracowanym dokumencie.

„Obszar 18”

5. ANALIZA I OCENA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBSZARU ZMIANY STUDIUM I JEGO OTOCZENIA

5.1. Położenie regionalne

Według podziału fizyczno - geograficznego J. Kondracki 1998 obszar objęty opracowaniem leży w mezoregionach Pojezierza Krzywińskiego i Wału Żerkowskiego wchodzących w makroregion Pojezierze Leszczyńskiego oraz Wysoczyzny Leszczyńskiej i Wysoczyzny Kaliskiej wchodzących w skład makroregionu Nizina Południowowielkopolska.

Zgodnie z podziałem geomorfologicznym Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego (1961) omawiany obszar znajduje się na obszarze Wysoczyzny Leszczyńskiej w subregionie Równina Kościańska (IV₅) i Pagórki Dolskie (IV₇) oraz na obszarze Pradoliny Warszawsko - Berlińskiej w subregionie Pradolina Żerkowsko Rydzynska (B₀).

5.2. Rzeźba terenu

Obszar gminy znajduje się na pograniczu dwóch zlewni: rzeki Warty na północy oraz rzeki Obry - na południu. Główny wododział przebiega z zachodu na wschód. Różnice wysokości

względnych między strefą wododziałową przechodzącą przez środek gminy a obniżeniami: Pradoliny Warty na północy i Kanału Obrzańkiego na południu - wynoszą od 20 do 30 m.

Do przewodnich form terenu w gminie zaliczane są:

- doliny rynnowe: jeziora Grzymisławskiego, jezior Dolskich i Kanału Granicznego,
- obszar wysoczyzny falistej,
- obszar wysoczyzny pagórkowatej,
- strefa pagórków moreny czołowej.

Charakterystyczną cechą tej rzeźby jest powierzchnia wysoczyznowa występująca w formie długich wałów jakby „wysp” pomiędzy układem torfiastych dolin rynnowych z licznymi jeziorami. Dolinki są pochodzenia erozyjnego o wyraźnych zboczach, których nachylenia wynosi często 10% spadku. Wysokości względne na terenach użytkowanych rolniczo występują w granicach 5-10 m, a w obszarze wysoczyznowym pagórkowatym, na terenie lasów Ostrowieczna - dochodzą do 40 m.¹

Gmina znajduje się w strefie brzeżnej ostatniego zlodowacenia, stąd zaznacza się wyraźne urozmaicenie rzeźby powierzchni terenu. Marginalne moreny i kemy osiągają wysokości bezwzględne dochodzące do 150 m n.p.m., a wysokości względne dochodzą do 70 m.

Obszar gminy rozcięty jest siecią rynien subglacjalnych, o przeważającym kierunku z południowego wschodu na północny zachód, zajętych często przez jeziora, których dna osiągają rzędne nawet 70 m n.p.m. (rynna J. Grzymisławskiego). Poza tym obszar gminy urozmaicają doliny cieków, będących dopływami Warty. W krajobrazie dominuje wysoczyzna morenowa falista o deniwelacjach 3-10 m.

Najbardziej urozmaiconą rzeźba charakteryzują się obszary 16, 17 i 18 znajdujące się w strefie krawędziowej doliny Kanału Obry. Wysokość względna na tym obszarze wynosi maksymalnie 25 metrów. Obszar 16 położony jest na wysokości około 84 m n.p.m.. Obszar 17 cechuje się dużym nachyleniem terenu w kierunku południowym, najwyższy położony punkt terenu znajduje się na wysokości 112 m n.p.m., a najniższy na wysokości 84 m n.p.m.. Obszar 18 cechuje się dużym nachyleniem

¹ Miasto i Gmina Dolsk - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - część opisowa, Dolsk 2004/2005, AUTORSKA PRACOWNIA ARCHITEKTONICZNA PAWEŁ SZUMIGAŁA

terenu w kierunku południo-zachodnim, najwyżej położony punkt terenu znajduje się na wysokości 114 m n.p.m., a najniższy na wysokości 91 m n.p.m.. Dużym nachyleniem terenu charakteryzują się obszary 1 i 2, które położone są w dolinie rynnowej jeziora Grzymisławskiego. Na obszarach tych wysokość względna wynosi około 8 m., teren odpada z poziomu około 78 m n.p.m. do wysokości 70 m n.p.m. Urozmaiconą rzeźba odznacza się też Obszar 6 położony w strefie krawędziowej doliny. Nachylenie tego obszaru jest z kierunku wschodniego w kierunku zachodnim, najwyżej położony punkt terenu znajduje się na wysokości 90 m n.p.m., a najniższy na wysokości 70 m n.p.m.. Pozostałe obszary objęte zmianą studium cechują się też ciekawą rzeźba charakterystyczną dla obszarów wysoczyzny falistej oraz wysoczyzny pagórkowatej, lecz nie posiadają już tak dużych spadków terenów.

5.3. Surowce mineralne

Surowce mineralne występujące na terenie gminy to głównie piaski drobnoziarniste, iły plioceńskie, mułki (utwory trzeciorzędowe). Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez gliny zwałowe zlodowacenia krakowskiego, środkowopolskiego i bałtyckiego oraz osady fluwioglacjalne i interglacjalne. W okolicach Wieszczechyna i Dolska zlokalizowane są wychodnie iłów pstrych. Wzdłuż cieków wodnych i dolin jeziornych występują piaski, torfy i mady.

W rejonie Błazejewa, na wschód od jeziora Nowiec znajduje się złożo torfu „Błazejewo”. Jest to złożo borowinowe, chronione dla celów leczniczych (torfy niskie turzycowe). Ponadto, występuje udokumentowane złożo torfu „Rusocin-Dobczyn”.

Na obszarach będących przedmiotem zmiany studium nie ma aktualnie udokumentowanych złóż surowców mineralnych.

5.4. Warunki wodne

Topograficzne działy wodne

Obszar gminy Dolsk należy do dorzecza Warty. Na jego obszarze wyznaczone są działy wodne III i IV rzędu. Zaznaczają się one wyraźnie w rzeźbie terenu. Stosunkowo często występują bramy wodne, których istnienie wiąże się z dużym stopniem przekształcenia na tym obszarze sieci rzecznej. Działy wodne

III rzędu występują w północnej części gminy (na północ od miejscowości Dolsk), natomiast działy wodne IV rzędu występują w południowej części gminy.

Opady

Analizę stosunków opadowych przeprowadzono w oparciu o wyniki pomiarów dokonanych posterunku obserwacyjnym IMiGW w Dolsku dla okresu 1961 - 1990. Wyliczony średni opad roczny na rozpatrywanym obszarze oscyluje przy wartości 550 mm i jest to wartość typowa dla obszaru Niziny Wielkopolskiej. W półroczu letnim spada on przeciętnie do 60% opadu rocznego. Najwyższe wartości sum opadów miesięcznych występują w miesiącach: lipiec (75 mm), sierpień (67 mm), czerwiec (66 mm). Natomiast miesiące charakteryzujące się najniższą sumą opadów to: luty (30 mm), marzec (30 mm) i styczeń (34 mm). Najwyższe wartości sum opadów miesięcznych na ogół stanowią około 200% sum przeciętnych opadów miesięcznych.

Wody powierzchniowe

Głównym ciekim odwadniającym omawiany obszar jest Kanał Obry. Ponadto do ważniejszych cieków na terenie gminy należy zaliczyć: Kanał Dobczyn, Chrzastowa. Sieć cieków podstawowych (często okresowych) stanowią cieki w rejonie Obry jak również w rejonie licznie występujących jezior i stawów.

Na wody powierzchniowe składają się również jeziora, z których większość zajmuje dna rynien glacialnych. Największym pod względem powierzchni i równocześnie głębokości jest Jezioro Grzymisławskie, znajdujące się w zlewni Pyszacej. Kolejnymi dużymi jeziorami są: jezioro Dolskie Wielkie i Ostrowieczno. Na terenie gminy występują również drobne zbiorniki wodne pochodzenia naturalnego i antropogenicznego, o różnym przeznaczeniu.

Rozpatrywany obszar leży w strefie najniższych odpływów w Polsce. W przebiegu stanów i przepływów wody w rzekach dominują stany niskie przy niewielkim udziale stanów średnich i wysokich. Cieki na omawianym obszarze cechuje gwałtowne przejście od stanów wysokich do stanów niżówkowych. Reżim rzek tego obszaru może być częściowo modyfikowany przez oddziaływanie jezior.

Na obszarze objętym zmianą studium brak jest jezior, stawów. Tylko dwa tereny tj. Obszary 1 i 3 graniczą z Jeziorem Grzymisławskim. Przez obszar 16 przepływa Kanał Obry - główny ciek odwadniający gminy. Ponadto na obszarach objętych zmianą studium znajdują się liczne cieki melioracyjne - często o charakterze okresowym.

Wody podziemne

Na terenie gminy ze względu na duże zróżnicowanie hipsometryczne występuje również duże zróżnicowanie głębokości zalegania wód podziemnych, które charakteryzują się sezonowym reżimem zasilania. W przebiegu średnich miesięcznych stanów wód występuje okres wezbraniowy, przypadający na przełom marca i kwietnia, wywołany głównie wodami roztopowymi, po czym następuje spadek zwierciadła, która utrzymuje się do końca roku hydrologicznego. Stany minimalne występują w okresie niżówki letnio - jesiennej. Zasilanie na tym obszarze zachodzi w miarę równomiernie. Niewielkie wypływy wód podziemnych na powierzchnię terenu, czyli źródła, występują w rejonie Małachowa i Mszczyna.

Średnia roczna głębokość wód podziemnych wynosi w Dolsku 222 cm, co jest wielkością charakterystyczną dla tego obszaru.

Głównym poziomem użytkowym na tym obszarze jest czwartorzędowy poziom wodonośny. Mniejsze znaczenie ma poziom trzeciorzędowy. Poziomy wodonośny w utworach czwartorzędu występują głównie w piaskach i żwirach rzecznych i wodnolodowcowych. Wody podziemne tworzą na rozpatrywanym obszarze piętrowy układ złożony z poziomu przypowierzchniowego i jednego do trzech poziomów wgłębnych, związanych z osadami poszczególnych zlodowaceń i interglacjałów. Często jednak stanowią one niewielkiej miąższości przewarstwienia i nie nadają się do ujmowania. Większe struktury wodonośne stanowią doliny rzeczne - współczesne i kopalne oraz pokrywy fluwioglacjalne. Dominująca część rozpatrywanego obszaru znajduje się w Regionie Wielkopolskim (XIII) w Podregionie Poznańskim.

5.5. Klimat

Według podziału rolniczo-klimatycznego Polski R. Gumińskiego, rozpatrywany obszar położony jest

w dzielnicy środkowej (VIII), w jej zachodniej, cieplejszej części. Jest to region o najniższych w Polsce opadach rocznych (poniżej 550 mm), najmniejszej liczbie dni pochmurnych, a największej ilości dni słonecznych, średnia temperatura powietrza wynosi 8°C. Liczba dni mroźnych waha się od 30 do 50, dni z przymrozkami od 100 do 110. Czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi od 50 do 80 dni, natomiast okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni. Notuje się dużą zmienność rozkładu opadów atmosferycznych. Średni opad roczny na rozpatrywanym obszarze oscyluje przy wartości 550 mm i jest to wartość typowa dla obszaru Niziny Wielkopolskiej.

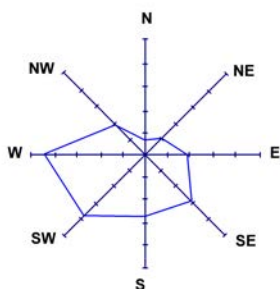
5.6. Wiatry

Obserwacją i pomiarem wiatru zajmuje się Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, który prowadzi pomiary w między innymi w następujących miejscowościach województwa wielkopolskiego: Poznań, Kalisz, Koło, Leszno, Piła. Gmina Dolsk położona jest najbliżej punktu pomiarowego w Lesznie (40 km w linii prostej) dlatego też można przyjąć wyniki pomiarów w tym punkcie jako przybliżoną wartości dla obszaru gminy Dolsk, gdyż na terenie województwa wielkopolskiego rzeźba terenu stosunkowo w niewielkim stopniu zmienia kierunek i siłę wiatru regionalnego.

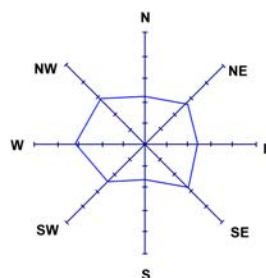
Na terenie gminy Dolsk wiatry wieją głównie z kierunku zachodniego (około 20% wiatrów) i południowo - zachodniego (około 20% wiatrów). Średnie miesięczne częstotliwości wiatru według kierunków przedstawiają poniżej zamieszczone wykresy.

Średnia miesięczna częstotliwość wiatru według kierunków (%)

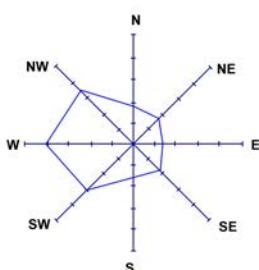
Styczeń

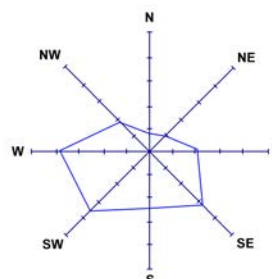
Kwiecień

Lipiec

Październik

Źródło: Atlas klimatu województwa wielkopolskiego. IMiGW Poznań 2004

Najbardziej wietrzne są zazwyczaj okresy zimowe i wiosenne z maksimum w marcu, natomiast najmniejsze latem z minimum w sierpniu.

Wiatry na terenie gminy Dolsk charakteryzują się następującymi parametrami:

- dominujący kierunek wiatru: zachodni i południowo - zachodni,
- średnia miesięczna prędkość wiatru około 3 m/s,
- średnia roczna cisza atmosferycznych - około 5%,
- przeciętna roczna liczba dni ze średnią dobową prędkością wiatru 1 m/s - około 8 dni.

Zróżnicowanie przestrzenne prędkości wiatru na obszarze województwa wielkopolskiego jest stosunkowo niewielkie. Na większości obszaru jego średnia roczna prędkość wynosi od około 2,5 do 3,5 m/s. Największe prędkości wiatru są notowane w zimie i wiosną z maksimum w marcu, a najmniejsze latem z minimum w sierpniu.

Pod względem zasobów energetyki wiatrowej gmina Dolsk leży w strefie charakteryzującej się korzystnymi warunkami wiatrowymi.

5.7. Gleby

„Na terenie gminy dominują gleby brunatne wylugowane, gleby pseudobielicowe, i brunatne właściwe. Występują też obszary czarnych ziem i gleb murszowatych. Dużo jest gleb torfowych kwaśnych. Wg składu mechanicznego, przeważają gleby lekkie a wśród nich najwięcej jest piasków gliniastych lekkich.

Obszary wysoczyznowe charakteryzują się dobrymi glebami III i IV klas wytworzonych z piasków gliniastych zalegających na glinie lub iłach. Gleby te występują w kompleksie rolniczej przydatności gleb: pszenno-buraczanym i żytnim bardzo dobrym. W części wschodniej gminy występują gleby słabsze V i VI klasy, reprezentowane przez kompleksy żytnie słabe, żytnio-łubinowe i żytnio-ziemniaczane.”²

Na obszarach objętych zmianą studium dominują gleby bielicowe i pseudobielicowe oraz brunatne właściwe oraz brunatne wylugowane i brunatne kwaśne. Pod względem rolniczej przydatności dominują gleby kompleksu pszenno-wadliwego, kompleksu żytniego bardzo dobrego (pszenno-żytni) oraz kompleksu żytniego dobrego. Ponadto występują gleby kompleksu żytniego bardzo słabego (żytnio-łubinowy) i kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego. Na terenach tych dominują piaski gliniaste lekkie, gliny lekkie, piaski słabo gliniaste. W dolinie Kanału Obry występują mady wytworzone na piaskach gliniastych mocnych i piaskach luźnych. Gleba w tym rejonie podlega zalewom rzeczonym.

5.8. Szata roślinna

Na terenie gminy Dolsk występuje duża różnorodność szaty roślinnej. Uwarunkowane jest to m. in. rzeźbą terenu, występującymi licznie zbiornikami powierzchniowymi i ciekami wodnymi. Oprócz kompleksów leśnych zajmujących 20% obszaru gminy, znajdują się zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne, przydrożne i przywodne w rzędach lub kępach pełniące funkcje ochronne i krajobrazowe.

² Miasto i Gmina Dolsk - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - część opisowa, Dolsk 2004/2005, AUTORSKA PRACOWNIA ARCHITEKTONICZNA PAWEŁ SZUMIGAŁA

Na bezpośrednim obszarze zmiany studium występują głównie rośliny pochodzenia antropogenicznego o małym zróżnicowaniu co jest wynikiem dominacji rolniczego sposobu użytkowania terenu.

Na niektórych terenach objętych zmianą studium (Obszar 4, 9 i 11) występują niewielkie skupiska zadrzewień i zakrzewień o charakterze wyspowym. Na obszarze 12 występują liczne zadrzewienia i zakrzewienia wzdłuż dróg polnych.

5.9. Świat zwierzęcy

Świat zwierzęcy gminy Dolsk jest typowy dla nizinnych obszarów kraju. Występujące w lasach jelenie, dziki, daniela pojawiają się rzadko. Dość często spotykane są natomiast sarny, zwłaszcza polne. Z drapieżników występują m.in. lisy, borsuki i kuny. Spośród innych ssaków najczęściej spotykane to: zając, jeź, ryjówka, kret, nietoperz.

Obszar gminy, a szczególnie obszar dolin jeziornych jest atrakcyjnym miejscem dla ptaków i stanowi miejsce lęgowe dla wielu gatunków, a też pełni funkcje noclegowisk i żerowisk w okresie przelotów.

Spośród chronionych gatunków kręgowców występują na obszarze gminy cztery gatunki gadów: jaszczurka zwinka i żyworódka, padalec i zaskroniec.

5.10. Ogólna ocena stanu środowiska

Stan jakości środowiska przyrodniczego ulega systematycznej poprawie zwłaszcza w zakresie jakości powietrza i wód.

W 2011 roku monitoringiem WIOŚ-u w Poznaniu objęto wody Kanału Mosińskiego w punkcie pomiarowo kontrolnym w Mszczuczynie. W pobliżu gminy Dolsk monitoringiem objęte były również wody Racockiego Rowu (w punkcie pomiarowym Racot). Ze względu na fakt, że wody Racockiego Rowu zasilane są między innymi wodami ze zlewni znajdujących się na terenie gminy Dolsk przedstawiono również wyniki pomiarów dla tego punktu pomiarowo - kontrolnego. Wyniki badań potencjału ekologicznego i stanu ekologicznego ww. cieków przedstawia tabela 1 i 2.

Tabela 1. Potencjał ekologiczny wód w roku 2011 r. w punkcie pomiarowo-kontrolnym Kanał Mosiński - Mszczużyczyn

Lp.	Wskaźnik jakości wody	Jednostka miary	Minimum	Maximum	Średnia roczna	Klasa wskaźnika jakości wód
1	Temperatura wody	C	1,9	20,6	9,4	I
2	Odczyn	pH	7,1	7,8	7,1-7,8	I
3	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	6,84	11,33	8,25	I
4	BZT ₅	mg O ₂ /l	0,69	3,21	1,86	I
5	Ogólny węgiel organiczny	mg C/l	4,44	11,51	8,17	I
6	Azot amonowy	mg N _{NH4} /l	0,06	0,95	0,4	I
7	Azot Kjeldahla	mg N/l	0,45	2,13	1,22	II
8	Azot azotanowy	mg N _{NO3} /l	0,17	15,29	3,25	II
9	Azot ogólny	mg N/l	0,92	16,84	4,51	I
10	Fosfor ogólny	mg P/l	0,015	0,223	0,073	I
11	Przewodność w 20 °C	S/cm	570	1216	921	I
14	Makrofity (MIR)	indeks	-	-	25,6	IV

Źródło: Wyniki badań i klasyfikacja wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2011, WIOŚ Poznań.

Tabela 2. Wyniki badań stanu ekologicznego wód w roku 2011 r. w punkcie pomiarowo-kontrolnym Racocki Rów - Racot

Lp.	Wskaźnik jakości wody	Jednostka miary	Minimum	Maximum	Średnia roczna	Klasa wskaźnika jakości wód
1	Temperatura wody	C	0,3	17,7	9,8	I
2	Odczyn	pH	7,4	8,0	7,4-8,0	I
3	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	2,32	9,17	6,52	II
4	BZT ₅	mg O ₂ /l	0,74	4,23	1,81	I
5	Ogólny węgiel organiczny	mg C/l	7,25	14,89	11,64	II
6	Azot amonowy	mg N _{NH4} /l	0,02	0,40	0,15	I
7	Azot Kjeldahla	mg N/l	0,49	1,68	1,24	II
8	Azot azotanowy	mg N _{NO3} /l	1,16	6,40	2,55	II
9	Azot ogólny	mg N/l	1,75	7,30	3,84	I
10	Fosfor ogólny	mg P/l	0,049	0,581	0,263	II
11	Przewodność w 20 °C	S/cm	727	1001	836	I
14	Makrofity (MIR)	indeks	-	-	0,612	II

Źródło: Wyniki badań i klasyfikacja wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2011, WIOŚ Poznań.

Stan ekologiczny jednolitych części wód Kanału Mosińskiego do Kani badany był w 2011 r. w punkcie pomiarowo - kontrolnym Mszczyczyn i został określony jako słaby. W tym samym roku stan ekologiczny JCW Jeziora Dolskiego Wielkiego został sklasyfikowany jako zły.

Monitoringiem na terenie gminy Dolsk w 2011 roku objęto wody powierzchniowe jeziora Dolskiego Wielkiego. Wyniki pomiarów prowadzone w 2011 r. przedstawia tabela 3 i określiły klasę elementów biologicznych - V (STAN ZŁY), elementów fizykochemicznych - STAN PONIŻEJ DOBREGO oraz elementów hydromorfologicznych - I KLASA. W 2010 roku badane były wody powierzchniowe jeziora Grzymisławskiego, a wyniki pomiarów przedstawia tabela 4.

Tabela 3. Wyniki i klasyfikacja wód Jeziora Dolskiego Wielkiego w roku 2011 r.

Lp.	Wskaźnik jakości wody	Jednostka miary	Minimum	Maximum	Średnia roczna	Klasa wskaźnika jakości wód
Elementy biologiczne						
1	Chlorofil „a”	µg/l	60,06	133,9	93,93	IV
2	Fitobentos	indeks			0,753	II
Elementy fizykochemiczne						
3	Przeźroczystość	m	0,25	1,2	0,5	stan poniżej dobrego
4	Tlen rozpuszczony	mgO ₂ /l	3,62	9,65	7,44	stan dobry
5	Przewodność w 20 °C	µS/cm	488	544	526	stan dobry
6	Azot ogólny	mgN/l	1,98	4,2	3,13	stan poniżej dobrego
7	Fosfor ogólny	mgP/l	0,015	0,12	0,07	stan dobry

Źródło: Wyniki i klasyfikacja wskaźników jakości wód jezior w województwie wielkopolskim za rok 2011, WIOŚ Poznań.

Tabela 4. Wyniki badań stanu ekologicznego wód Jeziora Grzymisławskiego w roku 2010 r.

Lp.	Wskaźnik jakości wody	Jednostka miary	Minimum	Maximum	Średnia roczna	Klasa wskaźnika jakości wód
Elementy biologiczne						
1	Chlorofil „a”	µg/l	17,06	43,36	29,45	III
2	Makrofitowy Indeks Stanu Ekologicznego	-	ESMI=0,239			III
Elementy fizykochemiczne						
3	Przeźroczystość	m	0,9	1,7	1,5	stan dobry
4	Tlen rozpuszczony	mgO ₂ /l	0	0	0	stan poniżej dobrego
5	Przewodność w 20 °C	µS/cm	803	884	840	stan poniżej dobrego
6	Azot ogólny	mgN/l	2,12	3,97	3,22	stan poniżej dobrego

7	Fosfor ogólny	mgP/l	0,07	0,09	0,07	stan dobry
---	---------------	-------	------	------	------	------------

Źródło: Wyniki i klasyfikacja wskaźników jakości wód jezior w województwie wielkopolskim za rok 2010, WIOŚ Poznań.

Obszar miasta i gminy Dolsk znajduje się na obszarze jednolitej części wód podziemnych nr 78 (JCWPd). W jednostce tej zlokalizowane są punkty pomiarowe, które zlokalizowane są poza terenem gminy Dolsk. W obszarze JCWPd nr 73, w 2009 r. poziom czwartorzędowy monitorowany był w 23 punktach pomiarowych. Stan ilościowy i chemiczny w tej jednostce został oceniony przez WIOŚ jako dobry. Jakość wód w 2009 r. kształtowała się w klasach jakości III-IV. Stan chemiczny w JCWPd nr 73 został oceniony jako dobry. Najbliżej położony gminy Dolsk jest punkt pomiarowy w ramach sieci krajowej monitoringu diagnostycznego zlokalizowany jest w miejscowości Tworzymirki (gmina Gostyń). W 2010 i 2011 r. wody w tym punkcie zostały zaliczone do III klasy.

Obszar miasta i gminy Dolsk pod kątem ochrony zdrowia ludzkiego (dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, tlenku węgla i benzenu, pyłu zawieszzonego PM10 oraz zawartego w tym pyłu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)piranu) jak i pod kątem ochrony roślin należy do strefy wielkopolskiej. Ocenę jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Ocena jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony zdrowia w 2010 i 2011 r.

Ocena pod kątem zanieczyszczenia:	Klasa	
	2010 r.	2011 r.
Pyłem PM10	C	C
Ozonem	C	C
Benzo(a)piranem	C	C
Pyłem PM2,5	B	B
Dwutlenkiem siarki, dwutlenkiem azotu, kadmem, arsenem, niklem, ołowiem, benzenem i tlenkiem węgla	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2010, WIOŚ Poznań, 2011.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2011, WIOŚ Poznań, 2012

Pod kątem ochrony roślin na terenie strefy wielkopolskiej (w obrębie której położona jest gmina Dolsk) zarówno w 2010 r. jak i w 2011 r. wystąpiło przekroczenie stężenia ozonu, ze względu na co cała strefa została zaliczona do klasy

C (stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony - poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych). Pod kątem dwutlenku siarki i tlenków azotu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin strefa wielkopolska zaliczona została do klasy A. Najbliżej położone punkty pomiarowe znajdują się w Poznaniu na ulicy Dąbrowskiego oraz Polanka. Obsługiwane są przez WIOŚ w Poznaniu. Stężenie zanieczyszczeń powietrza mierzone w tych punktach przedstawia tabela 6. Od lat notowane jest przekraczanie dopuszczalnego poziomu tlenu azotu (NO₂).

Tabela 6. Stężenia średnie roczne i maksymalne jednogodzinne zanieczyszczeń powietrza w 2009, 2010, 2011 roku

	Rodzaj zanieczyszczenia [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]							
	NO _x	NO ₂	NO ₂	SO ₂	SO ₂	SO ₂	CO	Benzen
Okres uśredniania	1 rok	1 godz.	1 rok	1 godz.	24 godz.	1 rok	8 godz.	1 rok
Wartość dopuszczalna	30	200	40	350	125	20	10000	5
2009								
Poznań, ul. Polanka	35,1	123,6	23,1	97	53,3	6,1	2520	-
Poznań, ul. Dąbrowskiego	46,9	203,6 i 196,1	28,2	102,1	29,4	5,7	5226	1,5
2010								
	NO _x	NO ₂	NO ₂	SO ₂	SO ₂	SO ₂	CO	Benzen
Poznań, ul. Polanka	33,3	107,4	21,3	62,3	37,3	6,1	2966,3	-
Poznań, ul. Dąbrowskiego	42,9	157,6	26,8	83,5	40,1	5,1	2947,5	0,6
2011								
	NO _x	NO ₂	NO ₂	SO ₂	SO ₂	SO ₂	CO	Benzen
Poznań, ul. Polanka	35,9	-	21,6	-	-	4,1	-	-
Poznań, ul. Dąbrowskiego	48,2	-	27,7	-	-	3,5	-	0,8

Źródło: WIOŚ Poznań

Na terenie gminy Dolsk nie są prowadzone badania określające poziom hałasu na obszarze gminy. Ogólnie klimat akustyczny na obszarze gminy należy uznać za dobry.

Stan środowiska w gminie należy uznać za zadowalający.

6. ANALIZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

Celem projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla obszaru opisanego w pkt. 3 jest określenie terenów oraz zasad wprowadzania zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, zabudowy letniskowej, usług, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Ponadto zmiana studium likwiduje część obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefą ich oddziaływania oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej projekt studium określa pewne standardy kształtowania nowej zabudowy i zagospodarowania. Minimalna powierzchnia działek budowlanych wynosi: w zabudowie wolnostojącej - 1000 m² powierzchni terenu oraz w zabudowie bliźniaczej - 600 m² powierzchni terenu. Maksymalna wysokość budynków nie może przekraczać: w zabudowie jednorodzinnej i siedliskowej dwóch kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe na terenach wiejskich, a na terenie miasta dopuszcza się maksymalną wysokość budynków do trzech kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe. Dla budynków mieszkalnych i obiektów usługowych zaleca się stosowanie dachów stromych, z obligatoryjnym stosowaniem tych samych kątów nachylenia głównych połaci dachu. Wielkość zabudowy działki w stosunku do powierzchni działki maksymalnie - 30%. Formy architektoniczne budynków i ich wysokość należy wkomponowywać w krajobraz tak, by harmonizowały z otoczeniem i wzorcami regionalnymi. Na działkach należy wprowadzać zieleń izolacyjną, ozdobną i krajobrazową.

Zabudowa letniskowa powinna być kształtowana zgodnie z następującymi standardami: wielkość działki letniskowej minimum 500 m² powierzchni, powierzchnia biologicznie czynna minimum 70% pow. działki, wysokość zabudowy do dwóch kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe, zabudowa działki powinna charakteryzować się estetyką i ładem przestrzennym, niezbędne jest wyposażenie zespołów zabudowy letniskowej w pełen zakres infrastruktury technicznej.

Na terenach związanych z działalnością gospodarczą obowiązuje zakaz budowy nowych obiektów działalności

gospodarczej mogących pogorszyć stan środowiska. Powierzchnia biologicznie czynna na działce nie może być mniejsza niż 30% ogólnej powierzchni działki, a zabudowa nie powinna przekraczać skali obiektów już istniejących. minimalna powierzchnię działki związanej z działalnością gospodarczą wynosi 2000m². Ewentualna uciążliwość związana z prowadzoną działalnością gospodarczą nie może wykraczać poza granice działki właściciela. Na terenach tych zaleca się stosowanie ekologicznych źródeł energii cieplnej jak: gaz, olej opałowy lekki, energię elektryczną oraz promować niekonwencjonalne źródła energii.

Na terenach na których zakłada się lokalizację elektrowni wiatrowych, w tym o mocy przekraczającej 100 kW oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej i komunikacyjnej dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych oraz upraw rolnych i rolniczy sposób zagospodarowania gruntów. Na tych terenach dopuszcza się także lokalizację urządzeń i budowli do pomiaru parametrów wiatru o wysokości nie przekraczającej 150 metrów a także urządzenia i sieci infrastruktury technicznej (w tym infrastruktury technicznej i komunikacyjnej). Jednocześnie zakazuje się lokalizacji obiektów mieszkaniowych oraz wyznaczania terenów podlegających ochronie akustycznej.

W strefie ochronnej elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW oraz występowania ich znaczącego oddziaływania na środowisko zakazuje się lokalizacji obiektów mieszkaniowych oraz wyznaczania terenów podlegających ochronie akustycznej, w tym terenów zabudowy zagrodowej. Jednocześnie w strefie ochronnej dopuszcza się rolniczy sposób zagospodarowania gruntów.

Na terenach gruntów rolniczych studium zakłada utrzymanie wysokiego udziału powierzchni terenów gruntów ornych w strukturze przestrzennej, ograniczanie wprowadzania nowej zabudowy na terenach gruntów ornych wysokich klas bonitacyjnych oraz wzbogacenie przestrzeni rolniczej w zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne.

Ochrona przyrody na terenie gminy ma być realizowana między innymi poprzez: wyłączone z intensyfikacji urbanistycznej obszarów składających się z bogatej rzeźby, kompleksów leśnych, akwenów, łąk, zarośli, ograniczanie stosowania w

agrotechnice nawozów chemicznych i chemicznych środków ochrony roślin oraz stosowania naturalnych nawozów bez ograniczeń, uzupełnione terenów rolniczych zadrzewieniami śródpolnymi zgodnie z ideą D. Chłapowskiego, które pełnią rolę wiatrochronną, glebochronną, ekologiczną i krajobrazową, racjonalne gospodarowanie jej zasobami, zachowanie różnorodności biologicznej, zachowanie dziedzictwa geologicznego, przywracanie do stanu właściwego zasobów i składników przyrody oraz kształtowanie właściwych postaw wobec przyrody.

Na stanowiskach archeologicznych (oznaczonych na rysunku studium) przed uzyskaniem pozwolenia na budowę wymagane jest uzgodnienia z WWKZ wszelkich prac budowlanych, celem ewentualnego objęcia ich badaniami archeologicznymi w obrębie wykopów budowlanych. W obrębie stref ochrony konserwatorskiej miasta Dolska, wymagane jest konsultowanie z WWKZ wszelkich prac w jej obrębie. W odniesieniu do zabudowy znajdującej się w granicach strefy ochrony konserwatorskiej Dolska wymagane jest uzgadnianie z WWKZ prac związanych ze zmianą wyglądu budynków znajdujących się w spisie zabytków, uzgadniania projektów nowych budynków powstałych na jej terenie, uzgadnianie projektów związanych z inwestycjami o charakterze przestrzenno-urbanistycznym.

Projekt zmiany studium określa zasady rozwoju systemów infrastruktury technicznej. W zakresie zaopatrzenia w wodę miasta i gminy Dolsk zakłada się wyposażenie wszystkich jednostek osadniczych w sieć wodociągową. Zakłada się również budowę kanalizacji na obszarze całej gminy i podzielenie obszaru gminy na trzy zlewnie ścieków. W zakresie rozwoju sieci energetycznych na obszarze miasta i gminy Dolsk nie przewiduje się żadnych inwestycji wysokich i najwyższych napięć.

Zasadniczym źródłem energii na obszarze gminy w najbliższej przyszłości powinien być gaz. Do czasu zgazyfikowania większości obszaru gminy źródłem energii będą nadal paliwa stałe - węgiel, koks drewno i w niewielkim stopniu paliwo płynne - olej opałowy. Należy dążyć do upowszechnienia alternatywnych i odnawialnych źródeł energii: wiatru, słońca, geotermicznej.

W zakresie gospodarki odpadami jako podstawową zasadę usuwania odpadów komunalnych przyjęto się system gromadzenia i wstępnego segregowania odpadów na terenie poszczególnych posesji z wywożeniem odpadów na urządzone wysypisko. Prowadzenie gospodarki odpadami powinno być zgodnie z obowiązującym regulaminem utrzymania porządku i czystości na terenie gminy i miasta Dolsk i przepisami odrębnymi.

7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Niezrealizowanie polityki określonej w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk, szczególnie w zakresie rozwoju systemów infrastruktury technicznej, gospodarki ściekami oraz odpadami może przyczynić się do pogarszania się jakości środowiska naturalnego, a szczególnie środowiska wodnego.

8. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŚNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Ze względu na fakt, że na terenie opracowania nie występują:

- parki narodowe,
- rezerwaty przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo - krajobrazowe,

nie występują też żadne problemy związane z ochroną środowiska w kontekście zagadnień wymienionych powyżej.

Obszary zmiany studium znajdują się poza zasięgiem terytorialnych form ochrony przyrody, nie występują także pomniki przyrody oraz siedliska chronionych roślin i grzybów. Teren ten nie jest również zagrożony powodziami oraz ruchami masowymi, w związku z czym nie wystąpią na tym terenie problemy ochrony środowiska z tym związane.

Południowa część gminy Dolsk (w której m. in. znajdują się tereny zmiany studium) położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie Obszaru Chronionego Krajobrazu Krzywińsko - Osieckiego wraz z zadrzewieniami gen. Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna - Góra.

Inne elementy środowiska przyrodniczego na które mają wpływ ustalenia zmiany studium zostały omówione w dalszej części opracowania.

Na terenie gminy nie występują istotne problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk.

9. PRZEDMIOT OPRACOWANIA W ODNIESIENIU DO CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Ochronę środowiska człowieka w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju gwarantuje Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto zasady ochrony środowiska określają liczne strategie i programy środowiska, które uwzględniają zobowiązania i cele ochrony środowiska przyjęte w ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską konwencjach międzynarodowych.

Podstawowym celem ekologicznym na terenie gminy jest poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi zgodnie ze sformułowaną w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i przyjętą w polityce ekologicznej państwa zasadą zrównoważonego rozwoju.

Proponowane kierunki działań uwzględniają:

- zrównoważony rozwój przestrzenny jako jedną z podstaw wzrostu poziomu życia mieszkańców zawarte m.in. w planie zagospodarowania przestrzennego Województwa wielkopolskiego,
- prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z obowiązującym regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Dolsk, który powstał jako realizacja ustawy o odpadach. Niniejszy dokument uwzględnia zapisy zawarte w aktualnie obowiązujących aktach prawnych z zakresu gospodarki odpadami oraz treść Krajowego planu gospodarki

odpadami (M. P. z 2003 r. Nr 11, poz. 159) i Planu gospodarki odpadami dla Województwa Wielkopolskiego.

Projekt zmiany studium uwzględnia zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Państwo Polski ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom. Ustalenia zmiany studium w maksymalnym stopniu realizują politykę, określoną w w/w dokumentach. Realizacja zasady zrównoważonego rozwoju oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego w opracowanym dokumencie odbywać się będzie poprzez:

- racjonalizację użytkowania wody - zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej,
- ochronę zasobów wód podziemnych i powierzchniowych - poprzez określenie zasad wyposażenia w infrastrukturę i jej rozwój,
- ochronę gleb - ustalenie procentu udziału terenu biologicznie czynnego (minimum 70% powierzchni działki na terenach wypoczynkowo - turystycznych) lub powierzchni zabudowanej terenu (maksymalnie 30% na terenach zabudowy mieszkaniowej),
- ochronę powierzchni ziemi - prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z obowiązującym regulaminem utrzymania porządku i czystości na terenie gminy i miasta Dolsk i przepisami odrębnymi.

VI Program Działań Na Rzecz Środowiska Unii Europejskiej 2002-2012 Parlamentu Europejskiego i Rady 1600/2002/WE z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiający szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego precyzuje cztery główne i priorytetowe obszary związane z ochroną środowiska, tj. przeciwdziałanie zmianie klimatu, działania w sprawie przyrody i różnorodności biologicznej, działania w sprawie środowiska naturalnego, zdrowia i jakości życia oraz zrównoważone wykorzystanie gospodarki zasobami naturalnymi i odpadami. Ustalenia zmiany studium mają m.in. zapewnić zaspokajanie potrzeb człowieka poprzez produkcję „czystej energii”. Wdrożenie zaproponowanych w projekcie zmiany studium

rozwiązań umożliwi rozwój odnawialnych źródeł energii, a tym samym realizację założeń zawartych w VI Programie.

Wyznaczenie w projekcie zmiany studium terenów pod elektrownie wiatrowe - terenów produkujących „czystą energię” jest zgodne z polityką określoną w pakiecie energetyczno-klimatycznym Unii Europejskiej, tj. Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, która określa zasady wspierania wykorzystania odnawialnych źródeł energii przez Państwa Członkowskie Unii Europejskiej, w celu osiągnięcia w 2020 r. 20 % poziomu energii z OZE w całkowitym zużyciu energii we Wspólnocie. Niniejsza dyrektywa nadaje odnawialnym źródłom energii status narzędzia służącego ochronie środowiska, poprzez wpływ na redukcję emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń do powietrza.

Równocześnie w przypadku zmiany studium należy uwzględnić Strategię Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej (Strategię Goeteborską), której celem jest utrzymanie pełnej różnorodności form życia na Ziemi oraz rozpowszechnianie zrównoważonej produkcji i konsumpcji. Niniejsza strategia polega na poprawie dobrobytu ludzkości poprzez działanie m.in. w obszarze ochrony środowiska naturalnego: rozwój gospodarczy bez niszczenia środowiska. Oceniając priorytety stawiane w przedmiotowym projekcie zmiany studium można zauważyć ich zgodność z zamierzeniami zawartymi w Strategii Goeteborskiej. Realizacja działań zmierzająca do posadowienia elektrowni wiatrowych w gminie Dolsk ma zapewnić w przyszłości poprawę jakości powietrza. Właśnie takie działania ujęto w grupie zadań takich jak np.: działania organizacyjno-prawne i edukacyjne, co zatem odzwierciedla działania Strategii Goeteborskiej zaproponowane jako: „działania, w celu zmiany sposobu zachowania ludzi oraz zapewnieniu konwersacji wszystkich programów (...) ustalenia docelowego udziału energii odnawialnej oraz ograniczenie gazów cieplarnianych”.

Najważniejszymi zobowiązaniami Rzeczypospolitej Polskiej, wynikającymi z członkostwa w Unii Europejskiej, ujętymi w „Polityce Ekologicznej państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” są:

- a. osiągnięcie do 31 grudnia 2014 odzysku na poziomie minimum 60% oraz recyklingu na poziomie minimum 55% odpadów opakowaniowych,
- b. sukcesywne ograniczanie masy składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji począwszy od 75% w 2010 r., poprzez 50% w 2013 r., aż do osiągnięcia w roku 2020 poziomu 35% w stosunku do masy tych odpadów wytwarzanych w 1995 r.,
- c. zebranie w 2012 r. 25% zużytych baterii i akumulatorów przenośnych, a w 2016 r., osiągnięcie poziomu zbierania 45% tych odpadów,
- d. zebranie w skali roku 4 kg na mieszkańca zużytego sprzętu elektrycznego elektronicznego (pochodzącego z gospodarstw domowych).

Zadania do realizacji w gospodarce odpadami komunalnymi w tym rozwój selektywnego zbierania. Podstawowe działania, które muszą być podjęte w perspektywie najbliższych lat ze względu na wymogi prawne są następujące:

- 1) rozwój selektywnego zbierania; tak by w 2020 r. osiągnąć 50% recyklingu dla 4 frakcji materiałowych (papier, tworzywa sztuczne, szkło, metal),
- 2) ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji, by osiągnąć ich redukcję do 50% w 2013 r. i do 35% w 2020 r. masy bazowej z 1995 r.

Uregulowanie w planie gospodarki odpadami poprzez selektywną zbiórkę odpadów zgodną z regulaminem utrzymania czystości i porządku pozwoli wypełnić politykę w zakresie gospodarki odpadami określoną przez Państwo Polskie oraz Wspólnotę Europejską.

Politykę ekologiczną określa „Polityka Ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” m. in. poprzez określenie celi średniookresowych do 2016 r.:

- 1) w zakresie gospodarki odpadami:
 - utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.) oraz
 - zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie

- trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych,
- 2) w zakresie ochrony przed hałasem: dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe,
- 3) w zakresie ochrony wód:
- do końca 2015 r. zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych kończąc krajowy program budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych dla wszystkich aglomeracji powyżej 2000 RLM,
 - utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków,
- 4) w zakresie ochrony powietrza:
- ograniczanie emisji z dużych źródeł energii, o mocy powyżej 50 MW,
 - spełnienie normy dotyczącej pyłu drobnego o granulacji 10 mikrometrów (PM10) oraz 2,5 mikrometra (PM 2,5),
 - całkowita likwidacja emisji substancji niszczących warstwę ozonową do roku 2016.

Równocześnie w przypadku przedmiotowego projektu zmiany studium uwzględniono Strategię Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej (Strategię Goeteborską), której celem jest utrzymanie pełnej różnorodności form życia na Ziemi oraz rozpowszechnianie zrównoważonej produkcji i konsumpcji. Strategia ta polega na poprawie dobrobytu ludzkości poprzez działanie m.in. w obszarze ochrony środowiska naturalnego: rozwój gospodarczy bez niszczenia środowiska.

Polska współtworzy europejską sieć ekologiczną Natura 2000, na którą składają się: specjalne obszary ochrony (SOO), postawą wyznaczenia których jest dyrektywa siedliskowa (92/43/EWG - w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory) i obszary specjalnej ochrony (OSO), tworzone w oparciu o dyrektywę ptasia (79/409/EWG - o ochronie dziko żyjących ptaków). Projekt zmiany studium nie obejmuje obszarów NATURA 2000, a jego ustalenia nie mają wpływu na te obszary.

W polskim systemie prawa w zakresie dotyczącym ochrony środowiska najważniejszym aktem prawnym jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. nr 25, poz. 150 z późn. zm.), która musi być uwzględniona na każdym etapie realizacji inwestycji. Postanowienia Prawa ochrony środowiska określają zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, a zatem rozwiązania z niego wynikające mają charakter generalny, rzutuujący na cały proces ochrony środowiska. W przedmiotowym projekcie zmiany studium uwzględniono m.in. zasady zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 8 POŚ), zasady kompleksowości ochrony środowiska (art. 5 POŚ) oraz zasady przezorności (art. 6 i art. 7 ust. 2 POŚ).

Mając na uwadze wskazane powyżej dokumenty oraz ustalenia projektu zmiany studium można jednoznacznie stwierdzić, że ich podstawowym celem ekologicznym jest poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi zgodnie ze sformułowaną w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i przyjętą w polityce ekologicznej państwa zasadą zrównoważonego rozwoju.

10. ANALIZA I OCENA SKUTKÓW REALIZACJI ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO

Ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk wprowadzają nowe tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, zabudowę letniskową, usługową oraz obiekty produkcyjne, składy i magazyny, elektrownie wiatrowe, w tym o mocy przekraczającej 100 kW, która będzie źródłem emisji:

- ścieków bytowych,
- odpadów komunalnych.

Jednocześnie wprowadzenie inwestycji wymienionych powyżej nie powinno być źródłem:

- wprowadzania ścieków do wód lub gleby,
- zanieczyszczenia gleby lub ziemi,
- zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza,
- ponadnormatywnego hałasu;
- emitowania pól elektromagnetycznych przekraczających dopuszczalne natężenia w środowisku,
- poważnych awarii.

Szczegółowe rozwiązania mające ograniczyć negatywny wpływ na środowisko zostaną określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który zostanie opracowany w oparciu o ustalenia zmiany studium.

Realizacja zmiany studium poprzez zawarte w projekcie ustalenia w stopniu zadawalającym zabezpieczą walory przyrodnicze i środowiskowe wywołane projektowaną zmianą użytkowania terenu w następujących dziedzinach:

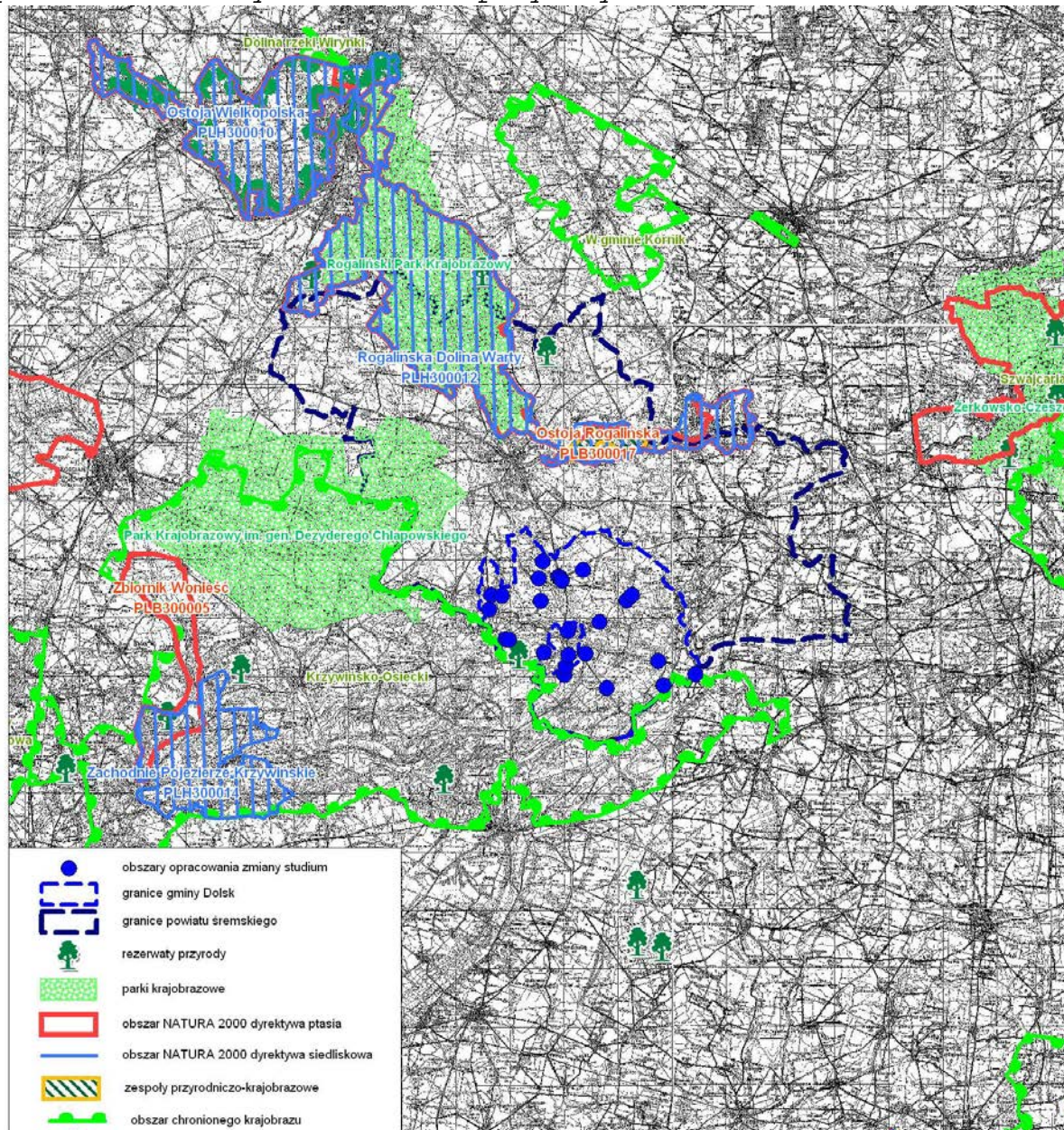
10.1. Przedmiot i cel ochrony obszaru Natura 2000

Analizowane obszary nie znajdują obszarach objętych ochroną w postaci sieci NATURA 2000. Najbliżej położone tereny zaliczane do systemu NATURA 2000 znajdują się około 4,5 km na północ od granic gminy - jest Ostoja Rogalińska (PLB300017) - obszar specjalnej ochrony ptaków oraz Rogalińska Dolina Warty (PLH300012) - specjalny obszar ochrony siedlisk. W odległości około 17, 18, 25 km od granicy gminy znajdują się odpowiednio Dolina Środkowej Warty (PLB300002), Zbiornik Wonieść (PLB300005), Wielki Łęg Obrzański (PLB300004) - obszary specjalnej ochrony ptaków zaliczane do systemu Natura 2000. W większej odległości niż obszary ochrony ptaków znajdują się obszary ochrony siedlisk: Zachodnie Pojezierze Krzywińskie (PLH300014) - 15 km, Ostoja Nadwarciańska (PLH300009) - 32 km, Dąbrowy Krotoszyńskie (PLH300002) - 35 km.

Obszar gminy Dolsk nie znajduje się w systemie Natura 2000 oraz w proponowanych obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej. Należy stwierdzić, iż ze względu na położenie oraz wielkość obszaru opracowania nie wystąpi żadne oddziaływanie na obszary Natura 2000.

Położenie obszarów będących przedmiotem opracowania oraz gminy Dolsk względem sieci obszarów Natura 2000 przedstawia zamieszczona poniżej mapa.

Rycina 2. Rozmieszczenie obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody

10.2. Różnorodność biologiczna

Szata roślinna obszaru zmiany studium jest uboga, tworzą ją głównie rośliny pochodzenia antropogenicznego o małym zróżnicowaniu – wynika to z dominacji rolniczego użytkowania terenu. Na terenie opracowania elementem urozmaicającym szatę roślinną są występujące w zakresie opracowania zadrzewienia i zakrzewienia, pojedyncze drzewa i krzewy towarzyszące drogom śródpolnym. Obszar gminy Dolsk jest terenem odznaczającym się dość dużą różnorodnością biologiczną. Różnorodność biologiczna gminy związana jest przede wszystkim z dużym zróżnicowaniem rzeźby terenu jak również występowaniem licznych cieków

i zbiorników wodnych. Ustalenia zmiany studium spowodują niewielką zmianę dotychczasowego sposobu użytkowania tj. wprowadzą różnego rodzaju zabudowę, ale nie wpłyną ujemnie na różnorodność biologiczną całej gminy.

Zmiana studium może na trzech terenach objętych opracowaniem doprowadzić do przekształcenia terenów zadrzewień i zakrzewień w tereny inwestycyjne - w tereny zabudowane. Na etapie opracowania planu należy dążyć do utrzymania terenów zadrzewień i zakrzewień jako terenów zielonych - terenów biologicznie czynnych. W takim wypadku nie nastąpi przekształcenie gruntów leśnych na cele nieleśne, przez co ustalenia zmiany studium nie wpłyną na pogorszenie różnorodności biologicznej.

Inwestycje realizowane w oparciu o ustalenia zmiany studium polegające głównie na realizacji zabudowy mieszkaniowej na terenach występowania rośliny antropogenicznej i nie będą wywierały znaczącego oddziaływania na rośliny. Na etapie realizacyjnym inwestycji zostanie zlikwidowana roślinność antropogeniczna bezpośrednio pod budynkiem i terenami utwardzonym jednocześnie też zostanie wprowadzona lub utrzymana roślinność w ramach terenów biologicznie czynnych.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie wpłynie negatywnie na różnorodność biologiczną gminy.

10.3. Ludzie

Realizacja ustaleń omawianego dokumentu nie wpłynie negatywnie na zdrowie ludzi.

W projekcie studium wyznaczono obszar lokalizacji elektrowni wiatrowych, w tym o mocy przekraczającej 100 kW oraz strefę ochronną elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW oraz występowania ich znaczącego oddziaływania na środowisko. Poprzez zakazanie lokalizacji obiektów mieszkaniowych oraz wyznaczania terenów podlegających ochronie akustycznej, w tym terenów zabudowy zagrodowej w tej strefie gwarantuje się, że nie wystąpi negatywny wpływ elektrowni wiatrowych na ludzi.

Pozostałe inwestycje realizowane w oparciu o ustalenia zmiany studium polegające głównie na realizacji zabudowy mieszkaniowej nie będą wywierały znaczącego oddziaływania na ludzi.

10.4. Zwierzęta

Teren opracowania jest w wysokim stopniu środowiskiem uproszczonym, mało zróżnicowanym i tym samym obszarem mało atrakcyjnym dla gniazdowania, żerowania lub postoju gatunków ptaków, w tym chronionych.

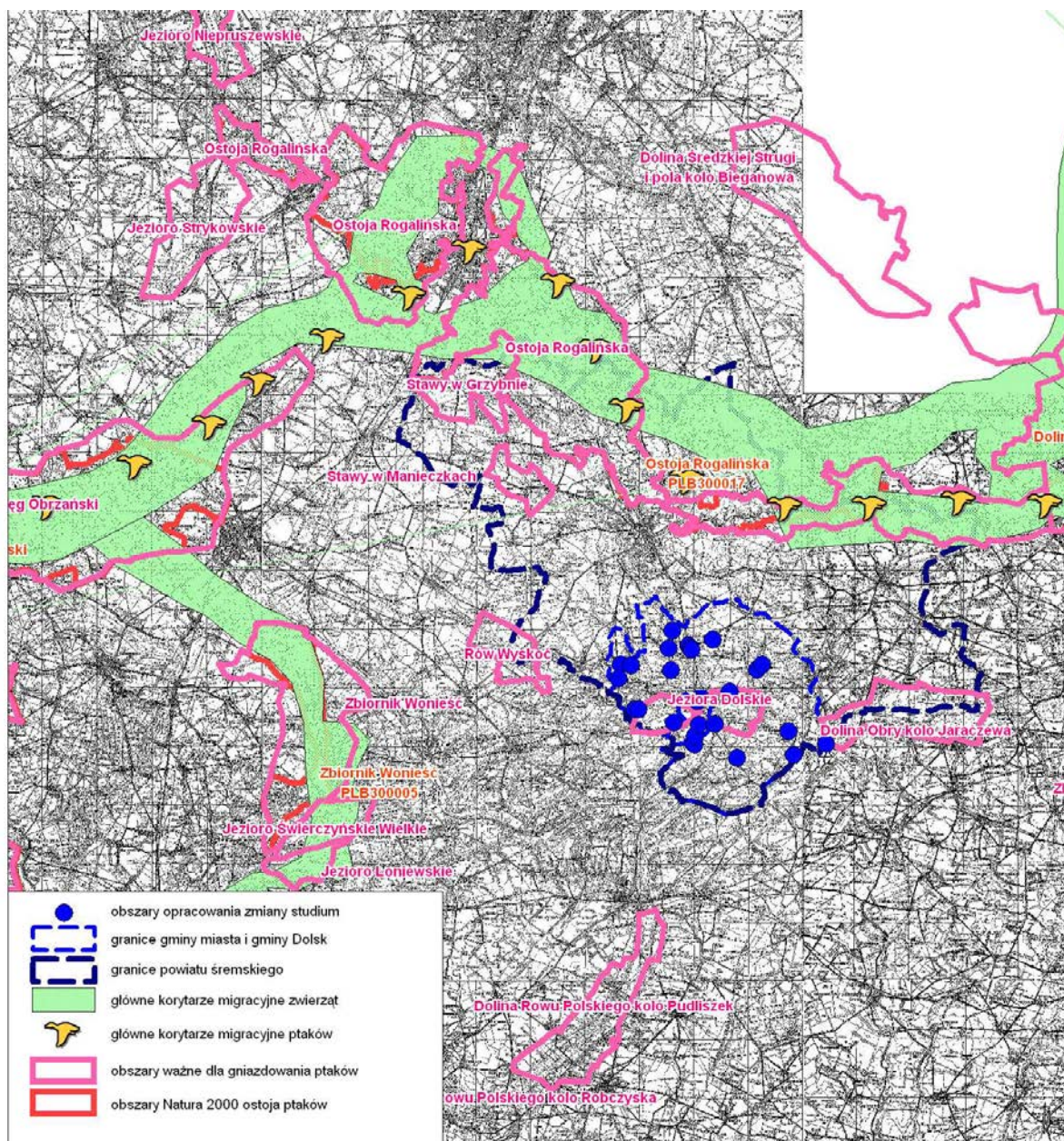
Realizacja ustaleń zmiany studium (ze względu na charakter inwestycji jak również wielkość obszarów) nie powinna wpłynąć na świat zwierzęcy gminy Dolsk. Elementem wprowadzanym w dokumencie mogącym wpływać na faunę jest wyznaczenie potencjalnego terenu lokalizacji elektrowni wiatrowych. Jednocześnie w opracowywanej zmianie studium zlikwidowano aż 244 hektarów na których dopuszczona była lokalizacja elektrowni wiatrowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i komunikacyjną.

Wyznaczony teren lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej i komunikacyjnej znajduje się pomiędzy dwoma obszarami zaliczanymi do obszarów ważnych dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa i są to: Jeziora Dolskie (położone na północny - zachód w odległości 2 km) oraz Dolina Obry kolo Jaraczewa (położona na północny-wschód w odległości 2,9 km). Kolejnym terenem ważnym dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji jest: Dolina Rowu Polskiego koło Pudliszek położona na południowy-zachód w odległości 12 km, Ostoja Rogalińska położona na północ w odległości 14 km oraz Zbiornik Roszków położony na wschód w odległości 19 km od omawianego obszaru. Położenie obszarów objętych zmianą studium względem obszarów ważnych dla gniazdowania ptaków, korytarzy migracyjnych ptaków oraz terenów określonych w dyrektywie ptasiej przedstawia rycina 3.

„Dolina Obry kolo Jaraczewa” to obszar gniazdowania ptaków łąk, m. in. błotniaka łąkowego, derkacza, bociana białego (ponadto jego stad niełęgowych i sejmików) oraz miejsce żerowisk gęsi zbożowych, biało czelnych i gęgaw – do ponad 10 tys. osobników.

„Jeziora Dolskie” to lęgowisko ptaków wodno - błotnych m.in. bąka (5-6 huczających samców), gęgawy (kilkanaście par), błotniaka stawowego (7 par), żurawia (3-4 pary), zielonki (3 pary), wodnika (22 pary), podróżniczka (9 par).

Rycina 3. Rozmieszczenie obszarów opracowania względem terenów istotnych dla migracji i gniazdowania ptactwa

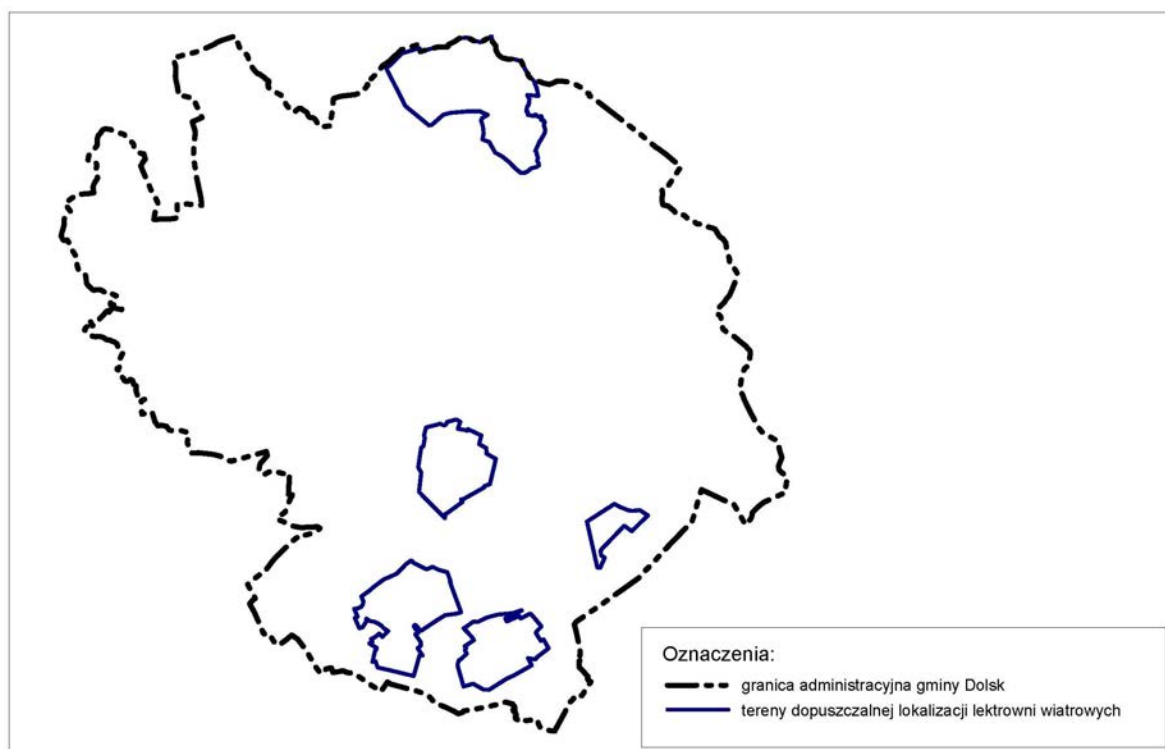
Teren przeznaczony w projekcie zmiany studium pod lokalizację elektrowni wiatrowych położony jest w otoczeniu lasów oraz w sąsiedztwie doliny Kanału Obry (w odległości 2 km). Planowana lokalizacja elektrowni wiatrowych na analizowanym obszarze może stanowić zagrożenie dla występujących tu gatunków ptaków przede wszystkim z uwagi na fakt, że tereny rolne (na których planuje się zlokalizować elektrownie wiatrowe) mogą stanowić potencjalne żerowiska ptaków gniazdujących na ww. obszarze ważnym dla ptaków. Teren ten znajduje się poza lokalnym korytarzem migracyjnym (doliną Kanału Obry) łączącym „Dolinę Obry koło Jaraczewa” z „Doliną

Rowu Polskiego koło Pudliszek" i nie będzie też barierą pomiędzy „Dolinę Obry koło Jaraczewa" a „Jeziołem Dolskim".

Obszar opracowania zmiany studium (przewidziany pod lokalizację elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej i komunikacyjnej) znajduje się w odległości około 15 kilometrów od głównych korytarzy migracyjnych ptaków – rozlewiska rzeki Warta i 50 km od rozlewiska rzeki Barycz.

Projekt zmiany studium wyznacza na terenie gminy Dolsk jeszcze jeden teren dopuszczalnej lokalizacji elektrowni. Łącznie na obszarze gminy Dolsk będzie pięć terenów umożliwiających lokalizowanie elektrowni wiatrowych. Oddalone nowo wyznaczonego terenu dopuszczalnej lokalizacji od pozostałych terenów o ponad 1500, 2200, 3000 metrów gwarantuje, że tereny dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych nie będzie barierą ekologiczną trudną do pokonania przez ptaki i tym samym nie będzie wywierał negatywnego wpływu na korytarze migracyjne ptaków. Projektowany teren dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych w rejonie Brześnicy zlokalizowany jest w odległości około 13 km od istniejących dwóch elektrowni w obrębie miejscowości Strzelce Wielkie gmina Piaski oraz czterech elektrowni w rejonie miejscowości Babkowie gmina Pępowo. Najbliżej ujętych w zmianie studium elektrowni wiatrowych projektowany jest zespół elektrowni wiatrowych w rejonie miejscowości Szelejewo gmina Piaski (w odległość 14 km), elektrownia wiatrowa o mocy do 1MW w obrębie miejscowości Nosków gmina Jaraczewo (w odległość 17 km). Ponadto projektowane są zespoły elektrowni wiatrowych m. in. w gminach Krzemieniewo, Pogorzela, Poniec, Krobia, przy czym odległość zespołów elektrowni wiatrowych przekracza 17 km. Aktualnie brak jest informacji o projektach związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowych w gminie: Gostyń, Śrem, Krzywiń, Książ Wielkopolski. Uwzględniając powyższe informacje można stwierdzić, że nie wystąpi efekt kumulacji i projektowany zespół elektrowni wiatrowych nie będzie barierą migracyjną dla ptaków i nietoperzy.

Rycina 4. Rozmieszczenie dopuszczalnej lokalizacji elektrowni na terenie gminy Dolsk

Wyznaczony w projekcie zmiany studium teren lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej i komunikacyjnej znajduje się w odległości powyżej 200 metrów od granic lasów i niebędących lasem skupisk drzew o powierzchni 0,1 ha lub większej (istniejących i projektowanych) oraz w odległości większej niż 200 m od brzegów zbiorników i cieków wodnych wykorzystywanych przez nietoperze i tym samym spełnia warunki określone w „Tymczasowych wytycznych dotyczących oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze” (grudzień 2009).

W przypadku stwierdzenia (po przeprowadzeniu screeningu) wystąpienia nietoperzy w szpalerach zakrzewień i zadrzewień wzdłuż polnej drogi gminnej łączącej Brześnicę z Ostrowiecznem zgodnie z § 7 pkt 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, poz. 1419) w stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk i ostoi zwierząt. Zgodnie z § 10 pkt. 3 lit. h ww. rozporządzenia należy także utrzymywać korytarze umożliwiające migrację. W związku z tym turbiny wiatrowe należy tak

umieścić, aby ich lokalizacja nie zakłócała pełnionej przez zadrzewienia funkcji korytarzy ekologicznych. Jako działania zapobiegawcze i minimalizujące ewentualne negatywne oddziaływanie sugeruje się zachowanie co najmniej 200 m odległości elektrowni wiatrowych od liniowych elementów krajobrazu (np. alei, szpalerów drzew itp.).

Zlokalizowanie terenu w odległości 2 km od obszarów ważnych dla ptaków w okresie gniazdowania i migracji oraz głównych korytarzami migracji ptaków zapewnia ochronę gatunków dziko występujących zwierząt poprzez m. in. utrzymywanie korytarzy umożliwiających migrację.

Ustalenia zmiany studium nie wpłyną negatywnie na ssaki i płazy mogące występować na obszarze opracowania, a zwłaszcza na swobodę ich migracji na terenie gminy.

Reasumując realizacja zmiany studium nie wpłynie negatywnie na warunki bytowania ptaków oraz nie będzie przeszkodą wpływającą na szlaki migracyjne ptaków na obszarze Wielkopolski.

Na obecnym etapie projektowym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania elektrowni wiatrowych na świat zwierzęcy.

Realizacja ustaleń zmiany studium (ze względu na charakter inwestycji jak również wielkość obszarów i jej punktowy charakter) nie wpłynie na świat zwierzęcy gminy Dolsk.

10.5. Woda

Wszystkie miejscowości w gminie Dolsk wyposażone są w sieć wodociągową, która zaopatrywana jest w wodę z sześciu komunalnych ujęć.

Projekt zmiany studium przewiduje objęcie zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej obszar całej gminy Dolsk. Koncepcja kanalizowania obszaru gminy zakłada podział obszaru gminy na trzy zlewnie ścieków oraz zlokalizowanie w każdej z nich jednej oczyszczalni ścieków. W miejscowościach Lubiatowo, Brześnia, Mszczyczyn ul. Huby, Gajewo, Nowieczek i Rusocin-Dobczyn oraz indywidualnych budynkach oddalonych powyżej 100 m od poszczególnych wsi, proponuje się zastosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków wielkości 500-800 l/d. Takie rozwiązania gwarantują, że obecne i nowe tereny zurbanizowane nie będą źródłem zanieczyszczenia wód

powierzchniowych i podziemnych. Należy dożyć do podłączenia wszystkich obszarów do zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej, gdyż takie rozwiązanie wpłynie na poprawę jakości wód podziemnych i powierzchniowych.

Na obszarze opracowania wyznaczone tereny inwestycyjne znajdują się poza strefami ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wody oraz w znacznej odległości od nich, dlatego też nie wystąpi negatywne oddziaływanie tych obszarów na ujęcia wody.

Zgodnie z Krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych stanowiący jeden z elementów Polityki Ekologicznej Państwa oraz Polityką Ekologiczną Państwa w latach 2009 – 2012 jest poprawa jakości wód, zwiększanie retencji wodnej, ochrona głównych zbiorników wód podziemnych oraz zmniejszanie deficytu wodnego, tak więc ustalenia w zakresie gospodarki wodno – ściekowej są spójne z ww. programem.

W dokumencie zakłada się odprowadzenie ścieków bytowych, komunalnych, przemysłowych do kanalizacji sanitarnej, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej ustala się odprowadzenie ścieków bytowych, komunalnych, przemysłowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych, z których zostaną wywiezione do oczyszczalni ścieków. Wody opadowe lub roztopowych należy zagospodarować na działce budowlanej (na terenach nieutwardzonych, w dołach chłonnych lub zbiornikach retencyjnych), a w momencie zrealizowania kanalizacji deszczowej należy je odprowadzić poprzez tą sieć.

Na jednym z obszarów, który przeznaczony jest pod usługi znajduje się zbiornik wody powierzchniowej, będący wynikiem rekultywacji miejsca eksploatacji żwiru. W ramach terenu usług zbiornik wodny winien zostać zagospodarowany w ramach terenów biologicznie czynnych. Takie rozwiązanie nie wpłynie negatywnie na środowisko wodne gminy.

10.6. Powietrze

Ustalenia zmiany studium określają, że zasadniczym źródłem energii na obszarze gminy będzie gaz. Do czasu zgazyfikowania gminy dla większości jej obszaru źródłem energii będą nadal paliwa stałe takie jak: węgiel, koks, drewno i w niewielkim stopniu paliwo płynne - olej opałowy. Polityka ekologiczna gminy w zakresie jakości powietrza polegać będzie m. in. na

upowszechnieniu alternatywnych i odnawialnych źródeł energii: wiatru, słońca, geotermicznej.

Takie rozwiązanie nie wpłyną negatywnie na jakość powietrza.

10.7. Powierzchnia ziemi

Wprowadzenie nowych terenów inwestycyjnych wiązać się będzie ze zmianą sposobu użytkowania gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych - gruntów II, III i IV klasy bonitacyjnej, na cele nierolnicze i nieleśne.

Na terenie objętym zmianą studium powstawać będą odpady komunalne. Gromadzenie odpadów winno odbywać się selektywnie w specjalnie wyznaczonym na terenie działki miejscu zgodnie z Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Dolsk oraz przepisami odrębnymi. Odpady należy w pierwszej kolejności poddawać odzyskowi - a jeśli jest to niemożliwe lub nie jest uzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych należy je przekazywać do unieszkodliwiania zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska.

Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Dolsk opiera się o w pełni zorganizowany system, zbiórki, zagospodarowania i unieszkodliwiania odpadów pozwalający zminimalizować uciążliwości³ dla środowiska. Realizacja planu poprzez selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, w tym biodegradowalnych i niebezpiecznych oraz osiągnięcie zakładanych poziomów odzysku i recyklingu zmniejszy obciążenie środowiska składowanymi odpadami. Gospodarka odpadami odbywać się o selektywną zbiórkę odpadów surowcowych metodą pojemnikową.

Projekt studium zakłada wzbogacenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej w zadrzewienia śródpolne, przydrożne i przywodne a także wprowadzanie dolesień celem poprawy potencjału przestrzeni rolnej co ma na celu ochronę powierzchni ziemi głównie przed erozją wietrzną.

Dalsza realizacja ustaleń studium już na etapie inwestycyjnym wiązać się będzie z realizacją m. in. fundamentów obiektów budowlanych, terenów dróg, fundamentów

³ Uciążliwość - należy rozumieć zjawiska wpływające ujemnie na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi, np. hałas, drgania, zanieczyszczenie powietrza itp. Powodujące przekroczenie dopuszczalnych wartości parametrów określonych przepisami prawa

elektrowni wiatrowych, terenów eksploatacji żwirów, co spowoduje likwidację wierzchniej warstw glebowej oraz przekształceniu przypowierzchniowych strukturach geologicznych i powstanie odpad w postaci gleby i ziemi wydobytej z wykopów, którą zaleca się zagospodarować na terenach bezpośrednio przylegających do terenów inwestycyjnych. Materiał, który nie zostanie zagospodarowany na terenie działek, na których będą lokalizowane inwestycje zaleca się wykorzystać do przygotowania m. in. dróg dojazdowych.

10.8. Krajobraz

W opracowywanej zmianie studium zostały wyznaczone głównie tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowej i usługowej, które stanowią kontynuację lub uzupełnienie istniejącej zabudowy. Precyzyjne zapisy poprzez określone parametry zabudowy takie jak wysokość budynków, stopień zainwestowania działki budowlanej oraz udział powierzchni biologicznie czynnej zminimalizują zmiany w krajobrazie. Największy wpływ na krajobraz będą wywierały elektrownie wiatrowe. Potencjalny teren elektrowni wiatrowych został wyznaczony poza obszarami o najwyższych walorach krajobrazowych oraz w znacznej odległości od najcenniejszych obiektów architektonicznych gminy Dolsk. Ustalenia zmiany studium nie wpłyną negatywnie na najcenniejsze w walory krajobrazowe gminy Dolsk.

10.9. Klimat

Uwzględniając rodzaj dopuszczanych inwestycji w zmianie studium (głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna) oraz rodzaj stosowanych nośników energii należy stwierdzić, że ustalenia zmiany studium nie wpłyną na klimat gminy Dolsk.

10.10. Zasoby naturalne

Wprowadzenie inwestycji na ten teren spowoduje także zmianę sposobu użytkowania gruntów tj. przekształcenie gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych (II i III) – podlegających ochronie na tereny użytkowane nierolniczo. Na terenie objętym zmianą studium występują grunty zadrzewione, które powinny zostać zagospodarowane jako tereny biologicznie czynne i tym samym nie powinny zostać przekształcone na cele nieleśne. Wspomniane przekształcenia będą miały charakter punktowy i będą dotyczyły obszarów o stosunkowo małej powierzchni,

zatem nie nastąpi istotne zubożenie zasobów naturalnych gminy Dolsk.

10.11. Zabytki

Na bezpośrednim obszarze opracowania nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków. Projekt zmiany studium wyznaczył strefę ochrony stanowisk archeologicznych (zgodnie z wnioskiem konserwatora zabytków). Przedmiotem ochrony strefie ochrony stanowisk archeologicznych są znajdujące się w niej ruchome i nieruchome zabytki archeologiczne. Dla ochrony dziedzictwa kulturowego ustalono obowiązek prowadzenia badań archeologicznych podczas realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu. Na prowadzenie badań archeologicznych Inwestor winien uzyskać pozwolenie WWKZ przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę. Wypełnianie zaleceń zawartych w opracowywanym dokumencie w pełni gwarantuje ochronę konserwatorską na obszarze gminy.

10.12. Dobra materialne

Rozdzielenie rozmieszczenia terenów o różnym przeznaczeniu oraz różnych zasadach zagospodarowania oraz nie wprowadzanie obiektów mogących być potencjalnym źródłem znaczących uciążliwości w tereny już zagospodarowane minimalizuje wpływ ustaleń studium na dobra materialne. Zapisy studium nie powinny negatywnie oddziaływać na dobra materialne znajdujące się na obszarze gminy.

Wyznaczone w projekcie zmiany studium tereny inwestycyjne położone są poza terenami zagrożonymi osuwiskami oraz terenami zalewowymi, w związku z tym nie nastąpi negatywny wpływ ustaleń dokumentu na dobra materialne.

10.13. Hałas

Projekt zmiany studium wyznaczył obszary dla których są ustalone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 poz. 826) dopuszczalne poziomy hałasu i są to tereny:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla których ustalono poziom hałasu jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

- zabudowy zagrodowej, dla których ustalono poziom hałasu jak dla terenów zabudowy zagrodowej,
- zabudowy letniskowej, dla których ustalono poziom hałasu jak dla terenów rekreacyjno - wypoczynkowych.

Projekt zmiany studium nakazuje na styku obszarów o różnych funkcjach utrzymanie określony dla danego rodzaju terenu dopuszczalnego poziom hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi co zapewni właściwy klimat akustyczny w gminie Dolsk.

Budynki z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinien być wznoszony poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości (m.in. hałas) określonych w przepisach odrębnych, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość poniżej poziomu ustalonego w tych przepisach bądź zwiększających odporność budynku na te zagrożenia i uciążliwości, jeżeli nie jest to sprzeczne z warunkami ustalonymi dla obszarów ograniczonego użytkowania, określonych w przepisach odrębnych. Zgodnie z art. 174 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 r. nr 25, poz. 150 ze zm.) emisje polegające na powodowaniu hałasu powstającego w związku z eksploatacją drogi nie mogą spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający tym obiektem ma tytuł prawny.

W wyniku ustaleń zmiany studium należy stwierdzić, że nie powinno nastąpić przekroczenie standardów jakości środowiska na terenach objętych projektem zmiany studium i na terenach sąsiednich, w związku z czym na tym etapie odstępuje się od przedstawienia rozwiązań alternatywnych dla których standardy akustyczne byłyby dotrzymane. Szczegółowe analizy w tym zakresie zostaną dokonane przy bardziej szczegółowych opracowaniach planistycznych.

10.14. Pola elektromagnetyczne

Źródłem pól elektromagnetycznych występujących na terenie gminy są linie energetyczne średniego i wysokiego napięcia oraz stacje transformatorowe i nadajniki telefonii komórkowej. Przez obszar będący przedmiotem zmiany studium przebiegają linie energetyczne średniego napięcia. Lokalizacją obiektów budowlanych względem linii średniego napięcia oraz ewentualnych stacji transformatorowych zostanie przesadzona

w opracowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Nowa zabudowa będzie kształtowana poza polem ponadnormatywnego oddziaływanie elektromagnetycznego oraz hałasu.

10.15. Ujęcie syntetyczne wpływu opracowywanego dokumentu na środowisko

Oddziaływanie	Odpady		Powietrze atmosferyczne	
	budowa	eksploatacja	budowa	eksploatacja
Bezpośrednie	-	+	-	brak
Pośrednie	brak	brak	brak	+
Wtórne	brak	+	brak	brak
Skumulowane	brak	brak	brak	brak
Krótkoterminowe	--	+	-	brak
Średnioterminowe	brak	+	brak	brak
Długoterminowe	brak	+	brak	++
Stałe	brak	+	brak	+
Chwilowe	-	-	-	-

Oddziaływanie	Wody powierzchniowe		Wody podziemne	
	budowa	eksploatacja	budowa	eksploatacja
Bezpośrednie	-	brak	brak	brak
Pośrednie	brak	brak	brak	brak
Wtórne	brak	brak	brak	brak
Skumulowane	brak	brak	brak	brak
Krótkoterminowe	-	brak	-	brak
Średnioterminowe	brak	brak	brak	brak
Długoterminowe	brak	brak	brak	brak
Stałe	brak	brak	brak	brak
Chwilowe	brak	brak	brak	brak

Oddziaływanie	Gleby		Klimat akustyczny	
	budowa	eksploatacja	budowa	eksploatacja
Bezpośrednie	--	-	-	+
Pośrednie	brak	brak	-	+
Wtórne	brak	brak	-	+
Skumulowane	brak	brak	-	brak
Krótkoterminowe	--	-	-	+
Średnioterminowe	brak	-	brak	+
Długoterminowe	brak	-	brak	+
Stałe	brak	-	brak	+
Chwilowe	--	-	-	+

Oddziaływanie	Walory krajobrazowe		Wartości kulturowe	
	budowa	eksploatacja	budowa	eksploatacja
Bezpośrednie	-	-	brak	brak
Pośrednie	brak	-	brak	brak
Wtórne	brak	brak	brak	brak
Skumulowane	brak	brak	brak	brak
Krótkoterminowe	-	brak	brak	brak
Średnioterminowe	brak	brak	brak	brak
Długoterminowe	brak	-	brak	brak
Stale	brak	-	brak	brak
Chwilowe	brak	brak	brak	brak

Oddziaływanie	Wpływ na ludzi		Wpływ na zwierzęta, ptaki	
	budowa	eksploatacja	budowa	eksploatacja
Bezpośrednie	-	-	-	-
Pośrednie	brak	-	brak	Brak
Wtórne	brak	brak	brak	Brak
Skumulowane	brak	brak	brak	Brak
Krótkoterminowe	-	-	-	-
Średnioterminowe	brak	brak	brak	Brak
Długoterminowe	brak	-	brak	Brak
Stale	brak	-	brak	Brak
Chwilowe	brak	brak	brak	Brak

Oddziaływanie	Rośliny		Różnorodność biologiczną	
	budowa	eksploatacja	budowa	eksploatacja
Bezpośrednie	-	-	-	brak
Pośrednie	brak	-	brak	brak
Wtórne	brak	brak	brak	brak
Skumulowane	brak	brak	brak	brak
Krótkoterminowe	-	-	-	brak
Średnioterminowe	brak	brak	brak	brak
Długoterminowe	brak	-	brak	brak
Stale	brak	-	brak	brak
Chwilowe	brak	brak	brak	brak

Oddziaływanie	Powierzchnia ziemi		Klimat		Zasoby naturalne	
	budowa	eksploatacja	budowa	eksploatacja	budowa	eksploatacja
Bezpośrednie	-	+	brak	+	-	+
Pośrednie	brak	+	brak	+	brak	+
Wtórne	brak	brak	brak	brak	brak	brak
Skumulowane	brak	brak	brak	brak	brak	brak

Krótkoterminowe	-	brak	brak	brak	-	brak
Średnioterminowe	brak	brak	brak	brak	brak	brak
Długoterminowe	brak	+	brak	+	brak	+
Stałe	brak	+	brak	+	brak	+
Chwilowe	-	brak	brak	brak	-	brak

Oddziaływanie korzystne:

- + małe
- ++ średnie
- +++ duże

Oddziaływanie niekorzystne:

- małe
- średnie
- duże

10.16. Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych

Rozwiązania funkcjonalno - przestrzenne:

- a) są zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska,
- b) zapewniają właściwe proporcje pomiędzy terenami określonymi w projekcie zmiany studium a pozostałymi terenami.

Kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju w ustaleniach studium określono:

- stopień zainwestowania działek w sposób procentowy (% powierzchni zabudowy do powierzchni działki),
- procentowy udział terenów biologicznie czynnych (zieleni) w ogólnej powierzchni działki,
- zasady podziału na działki budowlane,
- wysokość budynków,
- zasady wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną.

Z uwagi na wrażliwość terenów objętych prognozą na niekorzystne przekształcenia, wykluczyć tu należy następujące formy działalności:

- działania powodujące przerwanie istotnych połączeń przyrodniczych i zaburzeń w funkcjonowaniu lokalnych i ponadlokalnych układów ekologicznych,
- działania powodujące utrudnienie dostępu do drogi publicznej, pozbawienie możliwości korzystania z wody, energii elektrycznej oraz ze środków łączności,
- działania potęgujące procesy erozji gleb,

- odprowadzania ścieków bezpośrednio do ziemi, nawożenia gleby gnojowicą.

Oddziaływanie związane funkcją terenu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor ma tytuł prawny.

11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

W związku z wyznaczeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz terenów podlegających ochronie akustycznej w celu oceny zmian akustycznych w środowisku zaleca się przeprowadzenie dwóch pomiarów: pierwszy po wybudowaniu elektrowni wiatrowych, ale jeszcze przed ich uruchomieniem oraz drugą serię, którą należy przeprowadzić w tych samych miejscach i w podobnych warunkach w okresie eksploatacyjnym farmy. Zgodnie z „Wytycznymi w zakresie oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki” (2008), PSEW Szczecin zaleca się prowadzenie monitoringu przedrealizacyjnego jak i porealizacyjnego. Monitoringiem tym powinny być objęte zarówno ptaki jak i nietoperze. Sugeruje się, aby monitoring porealizacyjny był prowadzony w wybranych trzech całorocznych cyklach w okresie 5 lat od wybudowania elektrowni wiatrowej.

Należy dołożyć wszelkich starań aby teren gminy objąć monitoringiem w ramach sieci regionalnej (WIOŚ, PIOŚ), który umożliwi ocenę ilościowego i jakościowego stanu zagospodarowania przestrzennego w oparciu o wybrane wskaźniki np.: emisji zanieczyszczeń, produkcji odpadów, ilości produkowanych ścieków bytowych, zmian w rzeźbie terenu.

Monitorowanie skutków postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko należy dokonywać poprzez analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień.

Sugeruje się, aby analizę skutków realizacji projektu zmiany studium dokonywać z częstotliwością raz na dziesięć lat. Szczególną obserwacją objąć należy jakość wód powierzchniowych i podziemnych oraz hałas.

Ewentualne skutki jego realizacji należy badać w opracowywanych programach ochrony środowiska wykonywanych dla obszaru, po zrealizowaniu ustaleń studium w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

12. INFORMACJE O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Położenie terenu będącego przedmiotem opracowania oraz ustalenia zmiany studium nie powodują transgranicznego oddziaływania na środowisko.

13. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Rozwiązania z zakresu gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno - ściekowej na obszarze opracowania ograniczają negatywne oddziaływanie ustaleń zmiany studium na środowisko

Szczegółowe rozwiązania techniczno - konstrukcyjne planowanych inwestycji zostaną określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

Skutki wprowadzania nowej zabudowy mieszkaniowej, letniskowej i usługowej będą łagodzone m. in. poprzez określenie udziału terenów biologicznie czynnych oraz zabudowanych w powierzchni działki.

Nie wystąpi negatywne oddziaływanie na środowisko, szczególnie na tereny podlegające ochronie, w tym tereny NATURA 2000, zatem nie potrzeby określania kompensacji przyrodniczej.

Studium określa także sposoby zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną co ma na celu zapobieganie i ograniczanie oddziaływania na środowisko skutków realizacji inwestycji wykonanych w oparciu o projekt zmiany studium.

Rozwiązania przedstawione w zmianie studium są alternatywą wobec aktualnie obowiązującego uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk.

14. PODSUMOWANIE - STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk została przeprowadzona w celu określenia wpływu na środowisko założonych w nim celów i zadań zarówno krótko i długoterminowych.

Podstawę prawną opracowania dokumentu stanowi ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), w oparciu o którą dokonano uzgodnienia zakresu prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Śremie.

W prognozie przeanalizowano i oceniono zawartość projektu zmiany studium i nie stwierdzono sprzeczności jego ustaleń z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Ze względu na położenie obszaru opracowania oraz jego wielkość i rodzaj inwestycji wprowadzanych na te tereny nie występuje transgraniczne oddziaływanie i jednocześnie nie zachodzi konieczność określania kompensacji przyrodniczej i wskazywania rozwiązań alternatywnych.

Uwarunkowania inwestycyjne w stopniu zadawalającym zabezpieczą walory przyrodnicze i krajobrazowe wywołane projektowaną zmianą użytkowania terenu.

Realizacja ustaleń zmiany studium spowoduje następujące oddziaływanie:

- długoterminowe: powstaną na terenach gruntów rolnych nowe obiekty budowlane i tym samym zostanie zmieniony krajobraz z rolniczego na zurbanizowany,

- krótkoterminowe: na terenach eksploatacji surowców mineralnych przekształceniu na czas eksploatacji ulegnie warstwa powierzchniowa ziemi,
- chwilowe: związane z ewentualną awarią obiektów lub wypadkiem oraz emitowanie różnego typu substancji i energii (o nieprzekraczalnych normach) przez sprzęt budowlany, na etapie realizacji inwestycji.

Realizacja założeń programowych zmiany studium będzie źródłem:

- powstawania ścieków bytowych,
- powstawania ścieków komunalnych,
- powstawania odpadów komunalnych,
- przekształcania terenów rolnych,
- zmianę walorów krajobrazowych.

Jednocześnie realizacja projektu zmiany studium nie będzie źródłem:

- wprowadzania ścieków do wód lub gleby,
- zanieczyszczenia gleby lub ziemi,
- zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza,
- emitowania pól elektromagnetycznych przekraczających dopuszczalne natężenia w środowisku,
- poważnych awarii.

Obszar gminy Dolsk nie znajduje się w systemie Natura 2000 oraz w proponowanych obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej. Należy stwierdzić, iż ze względu na położenie oraz wielkość obszaru opracowania nie wystąpi żadne oddziaływanie na obszary Natura 2000.

Szata roślinna obszaru zmiany studium jest uboga, tworzą ją głównie rośliny pochodzenia antropogenicznego o małym zróżnicowaniu - wynika to z dominacji rolniczego użytkowania terenu. Na terenie opracowania elementem urozmaicającym szatę roślinną są występujące w zakresie opracowania zadrzewienia i zakrzewienia, pojedyncze drzewa i krzewy towarzyszące drogom śródpolnym. Ustalenia zmiany studium spowodują niewielką zmianę dotychczasowego sposobu użytkowania tj. wprowadzą różnego rodzaju zabudowę, ale nie wpłyną ujemnie na różnorodność biologiczną całej gminy. Zmiana studium może na trzech terenach objętych opracowaniem doprowadzić do przekształcenia terenów zadrzewień i zakrzewień w tereny

inwestycyjne - w tereny zabudowane. Na etapie opracowania planu należy dążyć do utrzymania terenów zadrzewień i zakrzewień jako terenów zielonych - terenów biologicznie czynnych. W takim wypadku nie nastąpi przekształcenie gruntów leśnych na cele nieleśne, przez co ustalenia zmiany studium nie wpłyną na pogorszenie różnorodność biologicznej.

Realizacja ustaleń omawianego dokumentu nie wpłynie negatywnie na zdrowie ludzi. W projekcie studium wyznaczono obszar lokalizacji elektrowni wiatrowych, w tym o mocy przekraczającej 100 kW oraz strefę ochronną elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW oraz występowania ich znaczącego oddziaływania na środowisko. Poprzez zakazanie lokalizacji obiektów mieszkaniowych oraz wyznaczania terenów podlegających ochronie akustycznej, w tym terenów zabudowy zagrodowej w tej strefie gwarantuje się, że nie wystąpi negatywny wpływ elektrowni wiatrowych na ludzi.

Teren opracowania jest w wysokim stopniu środowiskiem uproszczonym, mało zróżnicowanym i tym samym obszarem mało atrakcyjnym dla gniazdowania, żerowania lub postoju gatunków ptaków, w tym chronionych. Realizacja ustaleń zmiany studium (ze względu na charakter inwestycji jak również wielkość obszarów) nie powinna wpłynąć na świat zwierzęcy gminy Dolsk. Elementem wprowadzanym w dokumencie mogącym wpływać na faunę jest wyznaczenie potencjalnego terenu lokalizacji elektrowni wiatrowych. Wyznaczony teren lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej i komunikacyjnej znajduje się pomiędzy dwoma obszarami zaliczonymi do obszarów ważnych dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa i są to: Jeziora Dolskie oraz Dolina Obry koło Jaraczewa. W projekcie zmiany studium wyznaczono jeden teren dopuszczalnej lokalizacji elektrowni. Łącznie na obszarze gminy Dolsk będzie pięć terenów umożliwiających lokalizowanie elektrowni wiatrowych. Oddalone nowo wyznaczonego terenu dopuszczalnej lokalizacji od pozostałych terenów o ponad 1500, 2200, 3000 metrów gwarantuje, że tereny dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych nie będzie barierą ekologiczną trudną do pokonania przez ptaki i tym samym nie będzie wywierał negatywnego wpływu na korytarze migracyjne

ptaków. Zlokalizowanie terenu w odległości 2 km od obszarów ważnych dla ptaków w okresie gniazdowania i migracji oraz głównych korytarzami migracji ptaków zapewnia ochronę gatunków dziko występujących zwierząt poprzez m. in. utrzymywanie korytarzy umożliwiających migrację. Ustalenia zmiany studium nie wpłyną negatywnie na ssaki i płazy mogące występować na obszarze opracowania, a zwłaszcza na swobodę ich migracji na terenie gminy.

Wszystkie miejscowości w gminie Dolsk wyposażone są w sieć wodociągową, która zaopatrywana jest w wodę z sześciu komunalnych ujęć. Projekt zmiany studium przewiduje objęcie zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej obszar całej gminy Dolsk. Koncepcja kanalizowania obszaru gminy zakłada podział obszaru gminy na trzy zlewnie ścieków oraz zlokalizowanie w każdej

z nich jednej oczyszczalni ścieków. Należy dożyć do podłączenia wszystkich obszarów do zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej, gdyż takie rozwiązanie wpłynie na poprawę jakości wód podziemnych i powierzchniowych. Na obszarze opracowania wyznaczone tereny inwestycyjne znajdują się poza strefami ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wody oraz w znacznej odległości od nich, dlatego też nie wystąpi negatywne oddziaływanie tych obszarów na ujęcia wody. Takie rozwiązanie nie wpłynie negatywnie na środowisko wodne gminy.

Ustalenia zmiany studium określają, że zasadniczym źródłem energii na obszarze gminy będzie gaz. Do czasu zgazyfikowania gminy dla większości jej obszaru źródłem energii będą nadal paliwa stałe takie jak: węgiel, koks, drewno i w niewielkim stopniu paliwo płynne - olej opałowy. Polityka ekologiczna gminy w zakresie jakości powietrza polegać będzie m. in. na upowszechnieniu alternatywnych i odnawialnych źródeł energii: wiatru, słońca, geotermicznej. Takie rozwiązanie nie wpłynie negatywnie na jakość powietrza.

Wprowadzenie nowych terenów inwestycyjnych wiązać się będzie ze zmianą sposobu użytkowania gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych - gruntów II, III i IV klasy bonitacyjnej, na cele nierolnicze i nieleśne.

Na terenie objętym zmianą studium powstawać będą odpady komunalne. Gromadzenie odpadów winno odbywać się selektywnie

w specjalnie wyznaczonym na terenie działki miejscu zgodnie z Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Dolsk oraz przepisami odrębnymi. Odpady należy w pierwszej kolejności poddawać odzyskowi - a jeśli jest to niemożliwe lub nie jest uzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych należy je przekazywać do unieszkodliwiania zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska. Projekt studium zakłada wzbogacenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej w zadrzewienia śródpolne, przydrożne i przywodne a także wprowadzanie dolesień celem poprawy potencjału przestrzeni rolnej co ma na celu ochronę powierzchni ziemi głównie przed erozją wietrzną.

W opracowywanej zmianie studium zostały wyznaczone głównie tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowej i usługowej, które stanowią kontynuację lub uzupełnienie istniejącej zabudowy. Precyzyjne zapisy poprzez określone parametry zabudowy takie jak wysokość budynków, stopień zainwestowania działki budowlanej oraz udział powierzchni biologicznie czynnej zminimalizują zmiany w krajobrazie. Największy wpływ na krajobraz będą wywierały elektrownie wiatrowe. Potencjalny teren elektrowni wiatrowych został wyznaczony poza obszarami o najwyższych walorach krajobrazowych oraz w znacznej odległości od najcenniejszych obiektów architektonicznych gminy Dolsk. Ustalenia zmiany studium nie wpłyną negatywnie na najcenniejsze w walory krajobrazowe gminy Dolsk.

Ustalenia zmiany studium nie wpłyną na klimat gminy Dolsk.

Wprowadzenie inwestycji na ten teren spowoduje także zmianę sposobu użytkowania gruntów tj. przekształcenie gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych (II i III) - podlegających ochronie na tereny użytkowane nierolniczo. Na terenie objętym zmianą studium występują grunty zadrzewione, które powinny zostać zagospodarowane jako tereny biologicznie czynne i tym samym nie powinny zostać przekształcone na cele nieleśne. Wspomniane przekształcenia będą miały charakter punktowy i będą dotyczyły obszarów o stosunkowo małej powierzchni, zatem nie nastąpi istotne zubożenie zasobów naturalnych gminy Dolsk.

Na bezpośrednim obszarze opracowania nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków. Projekt zmiany studium wyznaczył

strefę ochrony stanowisk archeologicznych (zgodnie z wnioskiem konserwatora zabytków). Wypełnianie zaleceń zawartych w opracowywanym dokumencie w pełni gwarantuje ochronę konserwatorską na obszarze gminy.

Rozdzielenie rozmieszczenia terenów o różnym przeznaczeniu oraz różnych zasadach zagospodarowania oraz nie wprowadzanie obiektów mogących być potencjalnym źródłem znaczących uciążliwości w tereny już zagospodarowane minimalizuje wpływ ustaleń studium na dobra materialne. Zapisy studium nie powinny negatywnie oddziaływać na dobra materialne znajdujące się na obszarze gminy. Wyznaczone w projekcie zmiany studium tereny inwestycyjne położone są poza terenami zagrożonymi osuwiskami oraz terenami zalewowymi, w związku z tym nie nastąpi negatywny wpływ ustaleń dokumentu na dobra materialne.

Projekt zmiany studium wyznaczył obszary dla których są ustalone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 poz. 826) dopuszczalne poziomy hałasu i są to tereny:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla których ustalono poziom hałasu jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- zabudowy zagrodowej, dla których ustalono poziom hałasu jak dla terenów zabudowy zagrodowej,
- zabudowy letniskowej, dla których ustalono poziom hałasu jak dla terenów rekreacyjno - wypoczynkowych.

Nowa zabudowa będzie kształtowana poza polem ponadnormatywnego oddziaływanie elektromagnetycznego oraz hałasu.

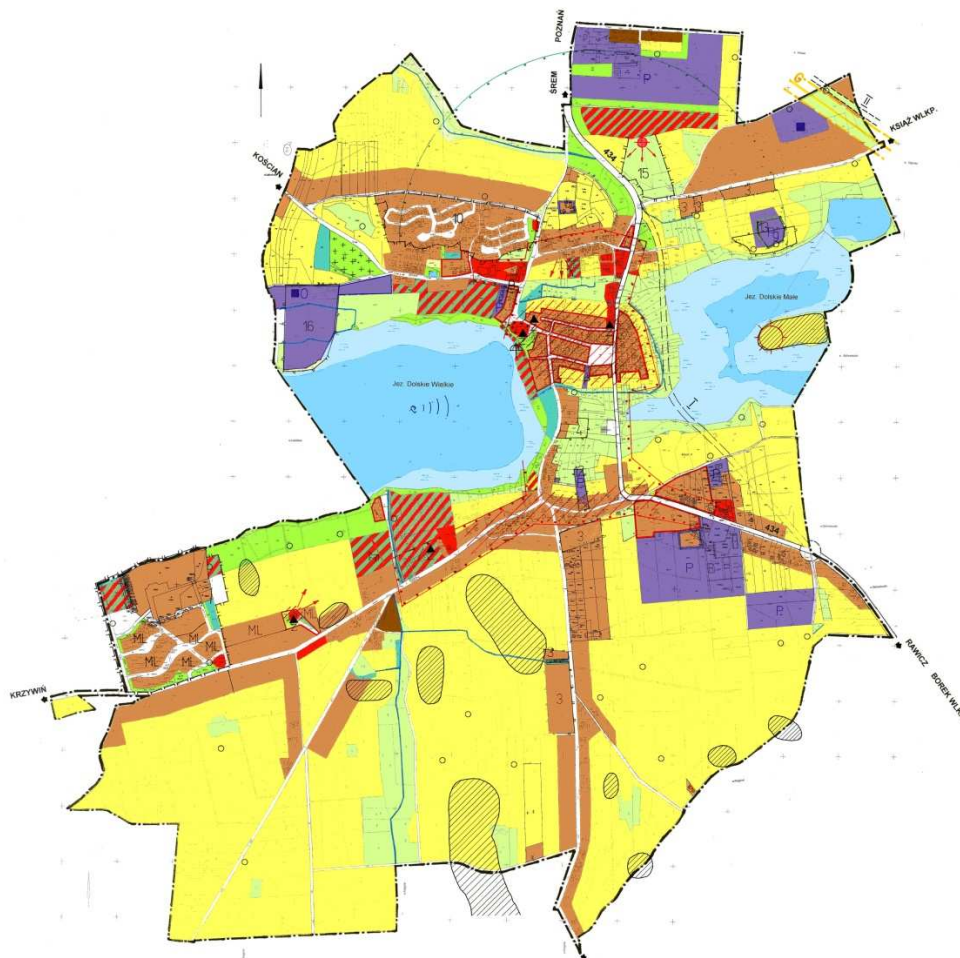
Zakres zmian, które zajdą w wyniku realizacji studium nie zagraża środowisku naturalnemu oraz zdrowiu i życiu ludzi.

15. ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DOLSK

RYSUNEK STUDIUM 1:5000 MIASTO DOLSK

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr .../.../13
Rady Miasta i Gminy Dolsk
z dnia 2013 r.

KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

Obszary i elementy o najwyższych wartościach i zasobach przyrodniczo-krajobrazowych wskazane do ochrony

- Obszar Dolskie Włosek – obszar strefy cennej dla naturalnych stanowisk i ochrony strefy
- Złota kapłanek naturalnych, tereny ekologicznej narowiny

Elementy przyrodniczej struktury, ważne dla zachowania ciągłości przestrzennej obszarów przyrodniczo-cennych

- Korpuski obszarów przyrodniczo cennej granicy wsi
- Łąki
- Łąki pastwiska
- Zielony przywódca i łąki
- Rzeki, strumienie i jazyki
- Osiedla

AUTORAMA PRACOWNIA ARCHYTEKTONICZNA PAWEŁ GONDEK
ul. Wesoła 12, 62-800 DOLSK
tel. 71 72 22 22
www.pawelgondek.pl

Obszary dziedzictwa kulturowego i zabytków

- Obszary i zespoły wpisane do rejestru zabytków a) zabytki (parki i zespoły)
- Obszary i zespoły zabytkowe wpisane do rejestru zabytków kulturalnych b) wyznaczone w terenie
- Historyczne zabudowania wpisane do rejestru zabytków kulturalnych c) zabytki
- Strefa ochrony konserwatorskiej i archeologicznej historycznego układu urbanistycznego
- Strefa ochrony krajobrazu
- Punkty widokowe - klasyczne i panoramiczne
- Stawiska archeologiczne
- Stawiska hydrogeologiczne i obiekty
- Miejsca pamięci narodowej

KIERUNKI ROZWOJU I KSZTAŁTOWANIA STREFY OSIEDLENCZEJ

- Intencje i planowane tereny zabudowy mieszkaniowej - indywidualnej i jednorodzinnej
- Planowane tereny zabudowy mieszkaniowej, wielokondygnacyjnej wymagające zmiany przeznaczenia granic obszarów na cele mieszkaniowe
- Tereny zabudowy lotniczej
- Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- Tereny zabudowy mieszkaniowej z usługami
- Tereny zabudowy usługowej

Tereny działalności gospodarczej

- Tereny obszarów produkcyjnych, obiektów magazynowych
- Tereny zabudowy mieszkaniowej i obiektów produkcyjnych, obiektów i magazynów
- Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, gospodarkach leśnych i rybactwa
- Tereny i obszary graniczne - ekologicznej narowiny

KIERUNKI ROZWOJU WYPOCZYNKU, TURYSTYKI I OBSŁUGI UZDROWISKOWYCH

- Tereny obsługi sportu i rekreacji
- Tereny zabudowy lotniczej
- Kapitały i miejsca wypoczynku przyrodniczego

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

- Komunikacja**
- 434 Drogi wojewódzkie
- 402 P Drogi powiatowe
- 402 S Drogi gminne - ulice miejscowości - wykaz w tabelce stałych
- 402 S Drogi gminne - ulice miejscowości - wykaz w tabelce stałych
- Planowane objazdy miasta Dolsk w ciągu dróg wojewódzkiej - wariant I, wariant II

Infrastruktura techniczna

- Ujęcia i stacje uzdatniania wody ze studni ochrony krajobrazowej
- Instalacje biologiczne oczyszczalni ścieków - planowane do budowy
- Rezerwa pod zabudowę oczyszczalni ścieków, inne tereny infrastruktury oraz komunikacji
- Planowane przepływy ścieków
- Główny instalator Krucha-Sera-Panasiak
- Szacunek wydajności osłony 600 mm wraz ze studnią ochronną
- Tereny urządzeń elektromagnetycznych

POLITYKA PLANISTYCZNA

- Granice miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - obowiązujących, uchwalonych po 1 stycznia 1999 r. - wykaz w tabelce stałych
- Obszary dla których należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
- Obszary wymagające uaktualnienia
- Obszary wymagające przekształceń - rehabilitacji

OZNACZENIA POZOSTALE

- Granice administracyjne miasta

16. UZGODNIENIA STOPNIA SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Poznaniu

Poznań, 14 08 2012

WOO-III.411.290.2012.MW

URZĄD MIASTA I GMINY
DOLSK

Wpł. 16. SIE 2012

Burmistrz Miasta i Gminy Dolsk
Plac Wyzwolenia 4
63-140 Dolsk

Nr Dz. 2293/2012

Ref. 50. 14.08.2012

Dotyczy: uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk.

Nawiązując do pisma z dnia 13.07.2012 r., znak: RG.6321.1.2012.SS, zgodnie z art. 53, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) uzgadniam zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dolsk.

Prognoza powinna być opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Sporządzając prognozę i projekt zmiany studium proszę uwzględnić wytyczne zawarte w kierunkach działań „Polityki ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” w zakresie ochrony powietrza, ze szczególnym uwzględnieniem stosowania w źródłach wytwarzania energii w celach grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe i stałe (np. biomasa, drewno) oraz wykorzystania alternatywnych źródeł energii. Ponadto zaleca się, aby dążyć do sukcesywnej eliminacji niskich źródeł emisji oraz budowy i rozbudowy gminnych systemów ciepłowniczych. W prognozie proszę określić przewidywane oddziaływanie istniejących i planowanych szlaków komunikacyjnych (w szczególności drogi wojewódzkiej nr 434) i innych terenów, na których będą zlokalizowane przedsięwzięcia mogące powodować pogorszenie stanu powietrza. W projekcie zmiany studium i prognozie proszę zaproponować środki organizacyjne, techniczne lub technologiczne służące ograniczeniu ewentualnego niekorzystnego oddziaływania powodowanego emisją substancji do powietrza.

W prognozie proszę określić aktualny stan klimatu akustycznego terenów objętych projektem zmiany studium oraz jego potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany studium, tzn. ocenić wpływ istniejących i planowanych szlaków komunikacyjnych (w szczególności wojewódzkiej nr 434) oraz innych przedsięwzięć będących źródłem hałasu (np. elektrowni wiatrowych) na klimat akustyczny terenów wymagających ochrony objętych projektem zmiany studium. Przy czym w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowych w sąsiedztwie innych planowanych lub istniejących siłowni wiatrowych proszę uwzględnić w prognozie oddziaływanie skumulowane. W prognozie proszę określić odległość elektrowni wiatrowych od najbliższych istniejących i projektowanych terenów objętych ochroną akustyczną określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w

ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 223/229, 61-485 Poznań, tel. 61-831-11-77, faks 61-831-11-99
sekretariat.poznan@rdos.gov.pl, www.poznan.rdos.gov.pl

sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826). W przypadku możliwości wystąpienia przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach wymagających ochrony akustycznej proszę określić w projekcie zmiany studium i prognozie skuteczne środki techniczne, technologiczne lub organizacyjne ograniczające emisję hałasu, co najmniej do poziomów dopuszczalnych.

W prognozie proszę także opisać warunki hydrogeologiczne oraz przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko gruntowo-wodne. W projekcie zmiany studium i prognozie proszę określić zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem.

Tereny objęte projektem zmiany studium położone są poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.). Na terenie gminy Dolsk znajduje się rezerwat przyrody „Miranowo”, a od strony południowej i południowo-zachodniej gmina Dolsk graniczy z obszarem chronionego krajobrazu „Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami im. gen. D. Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra”. Ponadto, teren gminy położony jest w odległości ok. 3 km od Parku Krajobrazowego im. gen. D. Chłapowskiego, ok. 5,5 km od Rogalińskiego Parku Krajobrazowego, ok. 4 km od obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017 oraz w odległości ok. 4 km od obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Rogalińska Dolina Warty PLH300012. Na terenie gminy Dolsk znajduje się obszar ważny dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji „Jeziora Dolskie”, od strony wschodniej gmina graniczy z obszarem ważnym dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji „Dolina Obry koło Jaraczewa”. Ponadto, teren gminy położony jest w odległości ok. 3,8 km i 4,5 km odpowiednio od obszarów ważnych dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji „Rów Wysokość” i „Ostoja Rogalińska”, wyznaczonych w przygotowanym na zlecenie Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego opracowaniu „Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego” (Wylegała P., Kuźniak S., Dolata P.T., mscr. Poznań 2008). W granicach gminy (w obrębie ewid. Włociejewki) oraz w odległości ok. 1 km od granicy gminy (w obrębie ewid. Łagowo) znajduje się także strefa ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania bielika.

Prognoza powinna zawierać:

1. opis aktualnego stanu zagospodarowania terenów objętych projektem zmiany studium oraz walorów przyrodniczych analizowanego obszaru, w szczególności proszę wskazać, czy w jego granicach znajdują się stanowiska gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową.
2. analizę i opis wykorzystania przestrzeni przeznaczonej pod lokalizację elektrowni wiatrowych przez awifaunę i chiropterofaunę.
3. informacje o zastosowanych metodach służących uzyskaniu wiedzy na temat występowania na przedmiotowym obszarze awifauny i chiropterofauny.
4. analizę i ocenę wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium na ptaki i nietoperze, stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. W ocenie i analizie proszę uwzględnić w szczególności wpływ elektrowni wiatrowych na szlaki migracyjne zwierząt, głównie ptaków i nietoperzy, miejsca ich odpoczynku i żerowania w trakcie sezonowych wędrówek, a także na korytarze ekologiczne, uwzględniając trasy przelotowe ptaków i nietoperzy.
5. ocenę przewidywanych oddziaływań skumulowanych tego typu inwestycji na awifaunę i nietoperze, biorąc pod uwagę lokalizację elektrowni wiatrowych w gminie Dolsk oraz w gminach sąsiednich (m. in. Śrem, Krzywiń i Książ Wlkp.).

6. ocenę ustaleń projektu zmiany studium związaną z potencjalną lokalizacją elektrowni wiatrowych w zakresie możliwości zapobiegania i ograniczania ewentualnych negatywnych oddziaływań na ornitofaunę i chiropterofaunę.
7. rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie ewentualnych negatywnych oddziaływań na ornitofaunę i chiropterofaunę, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu zmiany studium. Podstawowym sposobem minimalizacji jest zmiana lokalizacji elektrowni. Należy sprawdzić, czy lokalizacje powierzchni przeznaczonych pod turbiny w projekcie zmiany studium usytuowano w odległości mniejszej niż 200 m od granicy lasu i niebędących lasem skupisk drzew o powierzchni 0,1 ha lub większej oraz w odległości mniejszej niż 200 m od brzegów zbiorników i cieków wodnych, szpalerów i alei drzew itp. wykorzystywanych przez nietoperze.
8. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Prognoza powinna ocenić, czy ustalenia projektu zmiany studium pozwolą na zastosowanie w przyszłości działań minimalizujących wynikających, np. z ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Z badań, które mogą być prowadzone w trakcie monitoringu przedrealizacyjnego ornitologicznego i chiropterologicznego, może wynikać, że wybrane turbiny ze względu na ich lokalizację mogą negatywnie wpływać na populacje ptaków bądź nietoperzy. W takim przypadku konieczne jest zastosowanie działań minimalizujących ten wpływ, np. poprzez zmianę lokalizacji turbin. Zatem tereny wyznaczone pod lokalizację elektrowni wiatrowych, powinny obejmować taki obszar, aby możliwe było wprowadzanie korekty w rozmieszczeniu usytuowania turbin, wynikającej z wniosków płynących ze szczegółowych badań faunistycznych.

Przy sporządzaniu prognozy wskazane jest uwzględnienie informacji zawartych m. in. w następujących opracowaniach: „Tymczasowe wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze” (wersja II, grudzień 2009, dokument zarekomendowany przez Komisję ds. Ochrony Zwierząt przy Państwowej Radzie Ochrony Przyrody pismem z dnia 6 stycznia 2010 r. jako dokument określający minimalne standardy, które na podstawie współczesnej wiedzy są zalecane do stosowania w Polsce), „Wytyczne w zakresie oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki” (Chylarecki P., Paślawska A., Szczecin 2008) oraz „Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego”.

W prognozie proszę również uwzględnić aspekt ochrony gatunkowej zwierząt, w szczególności gatunków ptaków i nietoperzy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, poz. 1419). Zgodnie z § 7 pkt 6 ww. rozporządzenia w stosunku do dziko występujących zwierząt wprowadza się zakaz niszczenia ich siedlisk i ostoj, natomiast zgodnie z § 10 pkt 3 lit. h rozporządzenia, jednym ze sposobów ochrony gatunków dziko występujących zwierząt jest tworzenie i utrzymywanie korytarzy umożliwiających migrację.

Ponieważ w przepisach nie wskazano na możliwość odstąpienia od wymagań co do zawartości prognozy oddziaływania na środowisko stwierdzono, że prognoza winna być sporządzona w pełnym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień, o których mowa powyżej.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
A. Kawicka
Agnieszka Kawicka
Koordynator Wielosobowego Stanowiska
ds. Ocen Strategicznych

Telefony:
- informacja o numerach
wewnętrznych
- PPIS w Śremie
- fax
- e-mail

URZĄD MIASTA I GMINY
DOLSK
PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W ŚREMIE

Wpł. 2 0. LIP 2012

0-61 283-54-75, 0-61 283-54-91 ul. Wiejska 2
0-61 283-54-75, 0-61 283-54-91 63-100 Śrem
0-61 283-54-91 Nr Dz. 1788/2012a www.psse-srem.pl
psse.srem@pis.gov.pl

ON.NS-72-66/12

Śrem, dnia lipca 2012r.

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2011r. Nr 212, poz. 1263 ze zm.) art. 53 w związku z art.58 ust.1 pkt.3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie po rozpatrzeniu wniosku Burmistrza Miasta i Gminy Dolsk nr RG.6321.1.2012.SS w sprawie o uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Dolsk

uzgadnia

stopień szczegółowości informacji, które zostaną zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Dolsk

bez uwag.

Uzasadnienie

Burmistrz Miasta i Gminy Dolsk wnioskiem nr RG.6321.1.2012.SS z dnia 13.07.2012r. (data wpływu 16.07.2012r.) zwrócił się z prośbą o uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Dolsk.

Do wniosku została dołączona kopia uchwały Rady Miasta i Gminy Dolsk z dnia 27 czerwca 2012r. nr XXII/155/12 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Dolsk.

We wniosku przedstawiono propozycje informacji, które mieściłyby się w prognozie oddziaływania na środowisko dla w/w projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Dolsk.

Przeprowadzona analiza dokumentacji pozwala na stwierdzenie, że proponowany zakres informacji umieszczony w prognozie oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem specyfiki przygotowywanego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy spełnia wymagania określone w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa

Strona 1 z 2

w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) odnosząc się do niezbędnych jej elementów i stopnia szczegółowości.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Śremie
mgr Urszula Sitnicka

Powiatowa Stacja
Sanitarно Epidemiologiczna
w ŚREMIE
63-100 ŚREM, ul. Wicjaska 2
tel. 61) 28 35 491
NIP 785-14-72-636 REGON 000655238

OPŁATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
umowa nr 1006/CP RH10-4/2010
z Poczta Polska S.A. z dnia 15.12.2010r.
Nadano w UP ŚREM 1

DN.NS-72-66/12

URZĄD MIASTA I GMINY
DOLSK

Wpł. 20. LIP. 2012

Nr Dz..... Zai.

Ref.

*Burmistrz Miasta
i Gminy Dolsk
Plac Wyzwolenia 4
63-140 Dolsk*

Sporządzono w 2 egzemplarzach
Otrzymują:
① Burmistrz Miasta i Gminy Dolsk
Plac Wyzwolenia 4, 63-140 Dolsk
2. a/a
M.K.

za potwierdzeniem odbioru